

ISSN : 1906-5647

Living Thai

DECEMBER 2016

ขอเชิญเที่ยวชมแหล่งรวบรวมองค์ความรู้งานหัตถกรรมไทยภายในหอนิทรรศการ...
หอศิลปาชีพ หอเกียรติยศ หอหัตถศิลป์ระหว่างประเทศ หอสุพรรณ-พัสดร์ และหอวัดศิลป์
ที่นำเสนอผลิตภัณฑ์หัตถกรรมไทยในแบบดั้งเดิม และร่วมสมัย
นอกจากนี้ยังผลิตเพลินกับการเลือกซื้องานหัตถกรรมไทยจากฝีมือครูศิลป์ของแผ่นดิน
ครูช่างศิลปหัตถกรรม ทายาทช่างศิลปหัตถกรรม และสมาชิกของ SACICT
อาทิ ของขวัญ ของใช้ของตกแต่งบ้าน สินค้าแฟชั่น และอื่นๆ อีกมากมาย
เปิดให้บริการทุกวัน ระหว่างเวลา 8.30-16.30 น.
ณ ศูนย์ส่งเสริมศิลปาชีพระหว่างประเทศ (องค์การมหาชน) อ.บางไทร จ.พระนครศรีอยุธยา
สอบถามเพิ่มเติม โทร. 1289 www.sacict.or.th

Cover

พระบรมสาทิสลักษณ์ พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช
โดย นายปิยะพงษ์ พัทฒนศิริ
Portrait of His Majesty King Bhumibol Adulyadej
by Mr. Piyaphong Phattanasiri

42 CRAFTSMANSHIP DESCENDANTS

มุ่งมั่นสืบสานพระราชดำริ ปั่นนายหมี่รุ่นใหม่
A Return to Nang Talung...
Devoted to the Royal Remark

CONTENTS

LivingThai DECEMBER 2016

04 COVER STORY

น้อมเกล้าฯ น้อมกระหม่อมรำลึกถึงองค์อัครศิลปิน
A Eulogy for the Supreme Artist of Siam
สลักความประทับใจไว้บนแผ่นหนัง
น้อมรำลึกในพระมหากรุณาธิคุณอันล้นพ้นฯ
Multifarious Royal Activities Depicted on Leather
In Remembrance of His Majesty King Rama IX

16 MAIN STORY

ครูศิลป์ของแผ่นดิน 2559
Master Artisans of Thailand 2016

30 THE VILLAGE TRAIL

พ่อหลวงก่อน... ศ.ศ.ป. สานต่อ
หัตถศิลป์มรดกชนเผ่าจากอดีตสู่ปัจจุบัน
Tribal Heritage: Then and Now
SACICT Follows in the Royal Footsteps

50 INSPIRATION

“ดูโลหะ” หัตถศิลป์ไทยในวัฒนธรรมร่วม
สืบสานภูมิปัญญาเชิงช่างไทย-กัมพูชา-อินโดนีเซีย
Metal Embossing: Cross Cultural Crafts
Preservation of Thai-Cambodian-Indonesian
Artistic Wisdom

62 INSIDE SACICT

ความเคลื่อนไหวใน SACICT
What's going on at SACICT

66 MEMBERS' CORNER

จดหมายจากผู้อ่าน
What our readers say

68 ABOUT SACICT

70 PRODUCT SHOWCASE

งานฝีมือที่คัดสรรจากช่างฝีมือทั่วประเทศเพื่อการจำหน่าย
A selection of exquisite creations offered
by SACICT artisans

EDITOR'S NOTE

คณะที่ปรึกษา/Editorial Advisory Board

ประธานที่ปรึกษา/Chief Consultant

อัมพวัน พิชาลัย/Amparwon Pichalai

คณะที่ปรึกษา/Editorial Advisory Board

ฝ่ายสื่อสารและประชาสัมพันธ์ สายงานส่งเสริมคุณค่าหัตถศิลป์

Communication and Public Relations Division, Handicraft Value Promotion Department

ศูนย์ส่งเสริมศิลปาชีพระหว่างประเทศ (องค์การมหาชน)

59 หมู่ 4 ต.ช้างใหญ่ อ.บางไทร จ.พระนครศรีอยุธยา 13290

โทร 035 367 054-56 โทรสาร 035 367 051 เว็บไซต์ www.sacict.or.th

The SUPPORT Arts and Crafts International Centre of Thailand

(Public Organization). 59 Moo 4, Chang-Yai Sub-District, Bangsai, Ayutthaya Province 13290, Thailand

Tel: +66 (0) 35 367 054-56, +66 (0) 35 367 077-81

Fax: +66 (0) 35 367 050-1 Website: www.sacict.or.th

Facebook: www.facebook.com/sacict

จัดทำโดย/Design and Production

บริษัท พีเจอร์ จำกัด 23/18 ซอยร่วมฤดี เฟลนิจิต ปทุมวัน กรุงเทพฯ 10330

โทร: 0 2254 6898-9 โทรสาร: 0 2650 7738

Feature Co., Ltd. 23/18 Soi Ruamrudee, Ploenchit, Pathumwan, Bangkok 10330, Thailand

Tel: +66 (0) 2254 6898-9, Fax: +66 (0) 2650 7738

บรรณาธิการบริหาร/Executive Editor

พยอม วลัยพิชรา/Payom Valaiphatchra

บรรณาธิการ/Editor

พวงค์ กิวานสุระ/Payong Kungwansurah

กองบรรณาธิการ/Editorial Team

กรรพลา แก้วปทุมทิพย์/Songpol Kaopatumpit

เทวาลี ทอเนือสุข/Katewalee Thongnuasuk

ปกป็อง วงศ์แก้ว/Pokpong Wongkaeo

ผู้จัดการฝ่ายผลิต/Production Manager

นภัทร ประเสริฐกุล/Napat Prasertkul

ศิลปินกราฟิก/Graphic Designers

วรรณศักดิ์ รอดวรรณะ/Wannasak Rodwanna

แสงเดือน สุปิตตา/Sangduan Supinta

ช่างภาพ/Photographers

จรววย วงศ์เหลือ/Jaruay Wongluang

วริศ กุสุจาริต/Varis Kusujarit

ศิริพิชร์ วลัยพิชรา/Sirapat Valaiphatchra

ติดต่อโฆษณา/For Advertisement Placements Contact

พวงค์ กิวานสุระ/Payong Kungwansurah

โทร./Tel. +66 (0) 2254 6898-9

พิมพ์ที่/Print

บริษัท อติสรณ์ จำกัด 248 ซอยลาดพร้าว 87 วังทองหลาง กรุงเทพฯ 10310

โทร: 0 2932 2596-7 โทรสาร: 0 2932 2598

Artisans Co., Ltd. 248 Soi Lardprao 87, Wangthonglang, Bangkok

10310. Tel: +66 (0) 2932 2596-7, Fax: +66 (0) 2932 2598

www.sacict.or.th

[facebook.com/sacict](https://www.facebook.com/sacict)
[facebook.com/livingthaimagazine](https://www.facebook.com/livingthaimagazine)

บทความในนิตยสารนี้เป็นความคิดเห็นของผู้เขียน ศูนย์ส่งเสริมศิลปาชีพระหว่างประเทศ (ศ.ส.ป.) ไม่จำเป็นต้องเห็นด้วยเสมอไป อนึ่งบทความและภาพในนิตยสารนี้สงวนลิขสิทธิ์ตามกฎหมายไทย การระนำมาเผยแพร่ต้องได้รับอนุญาตเป็นลายลักษณ์อักษร

Opinions in Living Thai are the writers' and not necessarily endorsed by SACICT. No part of this magazine may be reproduced without written permission.

Scan เพื่ออ่าน SACICT Living Thai ออนไลน์
Scan to read SACICT Living Thai online version.

5 ธันวาคม 2559 เป็นวันคล้ายวันพระบรมราชสมภพปีที่ 89 พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช ซึ่งประชาชนทั่วประเทศพร้อมใจกันร่วมมือ ร่วมพลังแห่งความสามัคคีนี้้อมรำลึกในพระมหากรุณาธิคุณอันล้นพ้นตลอด 70 ปี แห่งการครองราชย์ ปวงข้าพระพุทธเจ้า คณะผู้บริหาร ศูนย์ส่งเสริมศิลปาชีพระหว่างประเทศ (องค์การมหาชน) และคณะผู้จัดทำนิตยสาร SACICT Living Thai ร่วมน้อมเกล้าฯน้อมกระหม่อมรำลึกในพระมหากรุณาธิคุณอันล้นพ้นหาที่สุดมิได้ และขอถวายสดุดี โดยเชิญพระบรมสาทิสลักษณ์ พระราชกรณียกิจอันเป็นผลงานสร้างสรรค์ของศิลปินไทยผู้จงรักภักดีมาพิมพ์เผยแพร่ให้เป็นที่ประจักษ์อย่างกว้างขวาง รวมทั้งสามารถเก็บไว้เป็นเครื่องเตือนใจให้ปฏิบัติตามแนวพระราชดำริและเป็นสิริมงคลแก่ตนเอง

Cover Story จะนำไปชมพระบรมสาทิสลักษณ์แห่งความประทับใจที่ครูช่างศิลปหัตถกรรมสลักไวนบนแผ่นหนัง ขณะที่คอลัมน์ The Village Trail จะพาไปเรียนรู้หัตถศิลป์ชนเผ่า งานที่ ศ.ส.ป. สานต่อจากที่ “พ่อหลวง” ทรงนำทางไว้ รวมทั้งไปรู้จักกับครูศิลป์ของแผ่นดิน ปี 2559 และแวะสนทนากับนายหนังรุ่นใหม่ที่มีมุ่งมั่นสืบสานงานตามพระราชดำริ

แล้วพบกันอีกทีในปี 2560 สวัสดิ์ปีใหม่

December 5th, 2016, is virtually the 89th Birthday of His Majesty King Bhumibol Adulyadej. All Thai people are coming as one in remembrance of His Majesty's compassion and his work of the lifetime throughout 70 years of his reign. We, the management of The SUPPORT Arts and Crafts International Centre of Thailand (Public Organization), and SACICT Living Thai team, would take this opportunity to pay the most humble tribute to the unfathomable royal grace with deepest gratitude. We are proud to present to you the collection of Thai artists' impressions of His Majesty King Bhumibol in his royal duties, so as to be the reminders for us all to keep practising the King's virtues.

The Cover Story takes you by the eyes to explore sentimental appreciation of a Master Craftsman of Thailand towards His Majesty King Bhumibol on leather. In the Village Trail column, we invite you on a trip to Chiang Mai to see many tribal crafts in the royally-initiated project followed up by SACICT. Lastly, we introduce you to the latest line-up of Master Artisans of Thailand of 2016, and chat with the southern Nang Talung master who follows the path of His Majesty the King.

See you next year in 2017. Have a Happy New Year!

ไอ้แผ่นดิน สิ้นพระผู้ เป็นหลักหล้า   นองน้ำตา ไทยเทเวช ทั่วเขตชั้นท์
ดั่งตะวัน พลันลับหาย ไร้กลางวัน   แผ่นดินผัน เป็นราตรี มีทุกข์ทน
แม้มีดมีด ยังมองเห็น แสงริบหรี่   คือวิถี ธิ สอนไว้ ได้หุสนธิ์
ยึดหลักธรรม ความเพียร พึ่งพาตน   ไม่ยากจน หากพอเพียง เลี้ยงชีวี
แม้แสงน้อย ดั่งหิ่งห้อย เทียบแสงสุรย์   จักเพิ่มพูน หากเดินตาม ใ้วิถี
รู้จักให้ รู้จักรัก สามัคคี   เป็นคนดี ตามคำพ่อ ไม่ทำงาน
เจ็ดสิบปี ที่พ่อทำ จดจำไว้   เป็นหลักใจ สืบต่อ ก่อประสาน
เอื้อประโยชน์ สร้างความสุข ยั่งยืนนาน   ครอบเกล้าปวงสาน ตามรอยพ่อ ขอสัญญา

ปวงข้าพระพุทธเจ้า ขอหม่อมเกล้าน้อมกระหม่อม
สำนึกในพระมหากรุณาธิคุณหาที่สุดมิได้
ข้าพระพุทธเจ้า คณะผู้บริหารและเจ้าหน้าที่
ศูนย์ส่งเสริมศิลปาชีพระหว่างประเทศ (องค์การมหาชน)

นายชนก ลิมปิพิชัย ผู้ประพันธ์

ศิลปิน/Artist
สมาน คลังจตุรัส
Samarn Klangjaturat

ศิลปิน/Artist
สมาน คลังจตุรัส
Samarn Klangjaturat

น้อมเกล้าน้อมกระหม่อม รำลึกถึงองค์อัครศิลปิน

วันที่ 13 ตุลาคม 2559 เป็นวันที่โลกทั้งโลกต้องจารึกด้วยความโศกสลดสุดพรรณนา ในความสูญเสียอันยิ่งใหญ่สุดประมาณ ประเทศไทยสูญเสียพระธรรมราชาผู้เปี่ยมไปด้วยพระมหากรุณาธิคุณ ขณะที่ประชาชนคนไทยซึ่งอาศัยอยู่ทุกแห่งหนบนโลกใบนี้ต่างรำลึกกับการสูญเสีย “พ่อหลวงของแผ่นดิน” ผู้เป็นดัง “ดวงพระทีปส่องทาง” เสมอมาตลอด 70 ปี และโลกแห่งศิลปหัตถกรรมก็ต้องสูญเสียเอกศิลปินแห่งยุคผู้สร้างสรรค์งานศิลป์หลากหลายแขนง

พระอัจฉริยภาพและพระปรีชาญาณของพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช ปรากฏเป็นที่ประจักษ์ชัดทั่วแผ่นดินและเลื่องลือไกลในประชาคมโลก จนเป็นที่มาของพระราชสมัญญานาม “อัครศิลปินของไทย” ด้วยผลงานฝีพระหัตถ์ทั้งจิตรกรรม ประติมากรรม สถาปัตยกรรม ภาพถ่าย รวมไปถึงพระราชนิพนธ์ทั้งในด้านวรรณกรรมและคีตศิลป์ รวมทั้งพระราชดำริและพระบรมราชวินิจฉัยที่นำมาซึ่งศิลปกรรมแนวใหม่ที่เรียกกันว่าศิลปะสมัยรัชกาลที่ 9 อันจะกลายเป็นมรดกทางวัฒนธรรมของชาติในภายภาคหน้า

ด้วยสำนึกในพระมหากรุณาธิคุณอันล้นพ้นหาที่สุดมิได้ SACICT Living Thai ขอเชิญพระบรมสาทิสลักษณ์อันเป็นผลงานจากการสร้างสรรค์ของศิลปินน้อยใหญ่ของไทยผู้จงรักภักดี ที่ได้จัดพิมพ์เผยแพร่ในฉบับก่อนๆ และที่สร้างสรรค์ขึ้นใหม่เพื่อเป็นที่ระลึกแก่ผู้อ่านทุกคน

ศิลปิน/Artist
ชุมพล อักพันธานนท์
Chumpol Akkapanthanon

ศิลปิน/Artist
สุรเดช แก้วท่าไม้
Suradej Kaewthamai

ศิลปิน/Artist
สุรเดช แก้วท่าไม้
Suradej Kaewthamai

ศิลปิน/Artist
ปิยะพงษ์ พัฒนศิริ
Piyaphong Phattanasiri

ศิลปิน/Artist
พิสุทธิ์ พันธุ์เทียน
Phisut Phanthian

ศิลปิน/Artist
สมศักดิ์ รัชชสุวรรณ
Somsak Raksuwan

ศิลปิน/Artist
สุวัฒน์ วรรณมณี
Suwat Wanmanee

ศิลปิน/Artist
ธนฤทธิ์ (ศักดิ์) ทิพย์วารี
Thanarit (Sakda) Thipwaree

ศิลปิน/Artist
จารุศักดิ์ วิมุขมนต์
Jarusak Vimukmont

ศิลปิน/Artist
ธนาเทพ พรหมสุข
Thanathep Phromsuk

ศิลปิน/Artist
สุรกิจ ธรรมาสติศย์
Surakit Thammasatit

ศิลปิน/Artist
ชุมพล อักพันธานนท์
Chumpol Akkapanthanon

ศิลปิน/Artist
อภิชัย การิกกาญจน์
Apichai Karikarn

ศิลปิน/Artist
สุรเดช แก้วท่าไม้
Suradej Kaewthamai

ศิลปิน/Artist
จารุศักดิ์ วิมุขมนต์
Jarusak Vimukmont

A Eulogy for the Supreme Artist of Siam

October 13, 2016 was the day the whole world grieved as it registered immeasurable loss. Thailand lost its great Monarch, His Majesty King Bhumibol Adulyadej, King Rama IX. Thai people lost their **“Father of the Land”** who had for seven decades been their **“Guiding Light”**. And the arts and crafts world lost one of the greatest multi-disciplined artists of all time.

His Majesty King Bhumibol’s ingenuity and dexterity in the various fields of arts and crafts have received accolades nationwide and worldwide, hence his title, “The Supreme Artist.” His paintings, sculptures, architecture, photographs, musical compositions and literature are truly unique and magnificent. His insightful initiatives have led to the greatest works of art and a novel school of art called **“King Rama IX Art”**, all of which would soon form the nation’s inestimable legacy.

With the most humble gratitude, SACICT Living Thai is presenting here a collection of the Royal Portraits in remembrance of the Monarch of multiple talents as mementos for all readers. The collection comprises fine works created by loyal Thai artists of different styles for publications in the previous issues as well as the new ones dedicated to honour our beloved Supreme Artist of Siam. ■

หนึ่งใน 9 ภาพพระราชกรณียกิจที่บนแผ่นหนัง
One of the nine paintings of royal duties on embossed leather.

สลักความประทับใจไว้บนแผ่นหนัง น้อมรำลึกในพระมหากรุณาธิคุณอันล้นพ้นฯ

เรื่อง พ. เหลืองอุทัย ภาพ เฉลิมศักดิ์ จักรกาญจน์

เฉลิมศักดิ์ จักรกาญจน์ ช่างแกะสลักหนัง วัย 48 ปี ดิถี่ “ครูช่างศิลปหัตถกรรม สาขาเครื่องหนัง ปี 2556” ที่ได้รับการเชิดชูเกียรติโดยศูนย์ส่งเสริมศิลปาชีพระหว่างประเทศ (องค์การมหาชน) หรือ ศ.ศ.ป. เป็นอีกหนึ่งศิลปินที่มุ่งมั่นถ่ายทอดความประทับใจในพระราชกรณียกิจของพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช และพระบรมวงศานุวงศ์ ผ่านผลงานหัตถศิลป์ของตนเสมอมา ด้วยปรารถนาที่จะสะท้อนให้เห็นถึงน้ำพระราชหฤทัยที่มีต่อพสกนิกรชาวไทยทั่วประเทศโดยทั่วหน้ากัน

การวาดภาพบนแผ่นหนังต้องใช้ความอดทนและความแม่นยำอย่างมาก
Painting on leather needs surgical accuracy and a lot of patience.

โดยเฉพาะในปีนี้ ครูเฉลิมศักดิ์ได้ตั้งใจแน่วแน่ไว้แล้วว่า จะสร้างสรรค์ผลงานพิเศษด้วยการวาดภาพพระราชกรณียกิจ ของในหลวงรัชกาลที่ 9 จำนวน 9 ภาพลงบนแผ่นหนัง ขนาด 30x40 นิ้ว โดยใช้เทคนิคที่เรียกว่า แกะหนังภาพหนัง เพื่อเทิดพระเกียรติเนื่องในโอกาส 70 ปีแห่งการครองราชย์

“เมื่อทราบข่าวการสวรรคตของพระองค์ท่าน ผมจึงรู้สึก เสียใจอย่างสุดซึ้ง ผมร้องไห้ เพราะรู้สึกเหมือนส่วนสำคัญของ ชีวิตขาดหายไป ผมได้ไหว้ต่อหน้าพระบรมฉายาลักษณ์ของ พระองค์ และสัญญาว่าจะเดินหน้าวาดภาพพระราชกรณียกิจ ทั้ง 9 ภาพให้สำเร็จตามที่ตั้งปณิธานไว้”

ครูเฉลิมศักดิ์ เปิดเผยว่าเขาต้องการวาดภาพทั้งหมดให้ เสร็จทันพระราชพิธีทรงบำเพ็ญพระราชกุศล พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช สดมวาร หรือ 100 วัน คือวันที่ 20 มกราคม 2560 จากนั้น ตั้งใจจะนำไปจัดแสดง เพื่อถ่ายทอดให้ประชาชนได้น้อมรำลึกในพระมหากรุณาธิคุณ ผ่านภาพพระราชกรณียกิจเหล่านี้ และจำหน่ายภาพทั้งหมด

ในราคาภาพละ 30,000 บาท เพื่อนำรายได้ทั้งหมดโดยไม่หัก ค่าใช้จ่ายไปสนับสนุนมูลนิธิในพระบรมราชูปถัมภ์ต่อไป

ช่างหนุ่มใหญ่ชาวใต้แท้ๆ เล่าให้ฟังว่า ตนเองและ ครอบครัวล้วนสำนึกในพระมหากรุณาธิคุณอันล้นพ้น หาที่เปรียบมิได้ เพราะพ่อแม่ของเขา เป็นหนึ่งในครอบครัว ชาวบ้านแหลมตะลุมพุก อำเภอปากพนัง จังหวัดนครศรีธรรมราช ที่ประสบภัยพิบัติรุนแรงจากพายุโซนร้อนแฮเรียต ในปี 2505 จนสิ้นเนื้อประดาตัวและต้องอพยพไปอาศัย อยู่ในนิคมสร้างตนเองเพื่อพัฒนาภาคใต้ที่บ้านกือลอง อำเภอบันนังสตา จังหวัดยะลา ซึ่งพระบาทสมเด็จพระเจ้า อยู่หัวฯ รัชกาลที่ 9 ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้จัดตั้งขึ้น เพื่อช่วยเหลือประชาชนผู้เคราะห์ร้าย เมื่อเขาเกิดมาพ่อแม่ ก็ยังมีฐานะยากจน เฉลิมศักดิ์ ซึ่งเป็นลูกชายคนโตจึงได้รับการศึกษาเพียงจบชั้นมัธยมปลายที่จังหวัดยะลา ก็ต้องออกมาหางานทำเพื่อหารายได้จุนเจือครอบครัวและช่วยพ่อแม่ ดูแลน้องๆ อีก 4 ชีวิต

ครูเฉลิมศักดิ์วาดภาพเหล่านี้เพื่อเผยแพร่พระราชกรณียกิจให้สาธารณชนได้รับทราบกว้างขวางยิ่งขึ้น
 Khru Chalernsak made these paintings to publicise the royal duties.

หนุ่มน้อยเฉลิมศักดิ์ ตัดสินใจเดินทางเข้ากรุงเทพมหานคร เพื่อช่วยกิจการร้านเครื่องหนังที่ตลาดนัดสวนจตุจักรของคุณปรีชา หนูล้วน ผู้เป็นทั้งน้าชายและครูที่ถ่ายทอดวิชาให้ นับเป็นจุดเริ่มต้นของการเรียนรู้วิธีการทำผลิตภัณฑ์แกะสลักหนังนูน ในรูปแบบของเข็มขัด รองเท้า กระเป๋า และอื่นๆ จนสามารถเปิดร้านจำหน่ายของตัวเองที่สวนจตุจักรในเวลาต่อมา หลังจากขายเครื่องหนัง 6-7 ปี เขาก็กลับไปบวชที่ยะลา เมื่อลาสิกขาแล้วก็ตัดสินใจเปิดร้านเครื่องหนังเล็กๆ ในตัวเมืองและได้รับความนิยมจากลูกค้าทั้งชาวไทยและมาเลเซียเป็นอย่างมาก แต่เนื่องจากขาดความรู้ในการบริหารจัดการธุรกิจอย่างเป็นระบบส่งผลให้ต้องปิดกิจการลง

“ผมหันไปเอาดีทางการวาดภาพขาย ทั้งสีน้ำและสีน้ำมัน แม้จะไม่เคยสำเร็จทางด้านศิลปะ แต่ผมก็ชื่นชอบการวาดภาพมาตั้งแต่เด็กๆ และพยายามเรียนรู้ฝึกฝนด้วยตนเองมาอย่างต่อเนื่อง ต่อมาในปี 2551 ผมได้ตัดสินใจกลับไปทำอาชีพแกะสลักหนังนูนอีกครั้งหลังจากเลิกราไปนานนับสิบปี เพราะมาคิดอีกทีว่ามันก็เป็นงานศิลปะหัตถกรรมที่ผมมีประสบการณ์และความชำนาญอยู่แล้ว” ครูเฉลิมศักดิ์บอก และเล่าว่าเขาได้เดินทางก่อตั้งและยื่นขอจดทะเบียนกลุ่มเครื่องหนังสันกาลาศิริ

เพื่อเข้าร่วมโครงการผลิตภัณฑ์โอท็อป กรมพัฒนาชุมชนผ่านจังหวัดยะลา ทำให้มีโอกาสได้ไปออกร้านในงานแสดงสินค้าโอท็อป ที่เมืองทองธานี โดยผลิตภัณฑ์เครื่องหนังสันกาลาศิริได้รับความสนใจเป็นอย่างมาก

ในฐานะครูช่าง เฉลิมศักดิ์ได้เปิดประตูกลุ่มเครื่องหนังสันกาลาศิริให้เป็นศูนย์เรียนรู้ โดยตนเองพร้อมทำหน้าที่ถ่ายทอดความรู้และประสบการณ์ให้กับผู้ที่สนใจ เขาให้ความเห็นว่า การแกะสลักหนังนูนในประเทศไทยยังไม่แพร่หลายมากนัก และต้องพัฒนาเทคนิคการทำให้มีมาตรฐานสูงขึ้นเช่นเดียวกับต่างประเทศ เช่น ญี่ปุ่น ออสเตรเลีย

“ผมวาดภาพพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯ รัชกาลที่ 9 และสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถมาหลายต่อหลายภาพ และก่อนลงมือทุกครั้งก็จะยกมือไหว้พระบรมฉายาลักษณ์พร้อมกับกล่าวว่า ผมขออนุญาตวาดภาพของพระองค์ท่านในพระราชกรณียกิจต่างๆ เพื่อถ่ายทอดให้ทุกคนได้รับทราบกว้างขวางยิ่งขึ้นผ่านงานศิลปะของผม” ในที่สุดความพยายามของเฉลิมศักดิ์ก็เป็นผลเลิศเมื่อผลิตภัณฑ์แกะสลักหนังนูนที่เป็นพระสาทิสลักษณ์สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถชนะการประกวดผลิตภัณฑ์ศิลปหัตถกรรมที่จัดโดยศูนย์ส่งเสริม

งานหัตถศิลป์ต่างๆ ของครูเฉลิมศักดิ์
Various works of Khru Chalerm Sak

เมื่อทราบข่าวการสวรรคตของพระองค์ท่าน ผมจึงรู้สึกเสียใจอย่างสุดซึ้ง ผมร้องไห้ เพราะรู้สึกเหมือนส่วนสำคัญของชีวิตขาดหายไป

ศิลปินาชีพระหว่างประเทศ (องค์การมหาชน) หรือ ศ.ศ.ป. และได้รับการเชิดชูให้เป็นครูช่างศิลปหัตถกรรม (เครื่องหนัง) ในปี พ.ศ. 2556 ซึ่งนับเป็นความภาคภูมิใจและเป็นเกียรติอย่างยิ่งสำหรับตนเองที่ได้รับการยกย่องจากสถาบันสำคัญด้านหัตถศิลป์ต่างๆ ที่ไม่ได้ศึกษามาทางนี้เลย

อีกหนึ่งความภูมิใจก็คือการได้รับมอบหมายให้วาดพระบรมสาทิสลักษณ์ พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ สมเด็จพระบรมโอรสาธิราชฯ สยามมกุฎราชกุมาร สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี สมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าจุฬาภรณวลัยลักษณ์ อัครราชกุมารี และสมเด็จพระศรีนครินทราบรมราชชนนี หรือสมเด็จพระย่า จำนวนรวม 6 ภาพให้แก่สำนักงานวัฒนธรรม เพื่อนำไปจัดแสดง ณ ศูนย์วัฒนธรรมเฉลิมราช อำเภอธวัชชัย จังหวัดยโสธร

ในอนาคต ครูเฉลิมศักดิ์ มีแนวคิดที่จะวาดภาพพระบรมสาทิสลักษณ์ พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช พระสาทิสลักษณ์สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ ขณะเสด็จพระราชดำเนินมาปฏิบัติพระราชกรณียกิจมากมายในพื้นที่ 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้

ครูเฉลิมศักดิ์ย้ำว่า เขาไม่เพียงแต่สร้างสรรคภาพวาดพระราชมารณียกิจลงบนแผ่นหนังเพื่อเผยแพร่พระเกียรติคุณและหาทุนไปทำนุบำรุงมูลนิธิต่างๆ เป็นพระราชกุศลเท่านั้น แต่ยังได้ยึดถือหลักการทรงงานและพระราชดำรัสของพระองค์มาเป็นแบบอย่างในการดำเนินชีวิตและการทำงาน ไม่ว่าจะเป็นเรื่องเศรษฐกิจพอเพียง ความวิริยอุตสาหะ ความกตัญญู การเสียสละ และการพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง

“ผมได้ศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับพระราชกรณียกิจของพระองค์จากแหล่งต่างๆ ทั้งหนังสือและเว็บไซต์ รวมทั้งภาพปฏิทินที่เก็บสะสมมาหลายสิบปี ทำให้ได้ข้อสรุปกับตัวเองว่า พระองค์ทรงงานหนักมาตลอด 70 ปี ก็ด้วยเพียงเหตุผลเดียว เพราะพระองค์ท่านทรงรักประชาชนเหลือเกิน พระองค์ท่านเสด็จสวรรคตแล้ว แต่เชื่อเถอะครับว่า พระองค์จะยังคงอยู่ในใจของผม ... ของพวกเราทุกคนตลอดไป”
ครูเฉลิมศักดิ์กล่าวอย่างหนักแน่น ✖

กลุ่มเครื่องหนังสันกาลาศรี

74/36 เทศบาล 1 ต.สะเตง

อ.เมือง จ.ยโสธร 95000

Ins. 073-215-889, 087-396-6349

อีเมล: AEK6349@hotmail.com

ภาพวาดใช้เทคนิคแกะสลักภาพนูนบนแผ่นหนัง
The portraits are made using the technique of embossed leather.

Multifarious Royal Activities Depicted on Leather **In Remembrance of His Majesty King Rama IX**

Words P. Luenguthai Photos Chalerm Sak Jakrakarn

Khru Chalerm Sak Jakrakarn has been illustrating through his many craftworks His Majesty King Bhumibol Adulyadej's (King Rama IX's) and the Royal Family's works for the well-being of Thai people. The 48-year-old who was honoured as Master Craftsman in leather craft in 2013, disclosed that he only wished to reflect through his works on the royal love and devotion for Thai people everywhere.

ครูเฉลิมศักดิ์กับผลงานที่เขาภาคภูมิใจ
Khru Chalernsak and his proud works.

Earlier this year, the craft master had made a firm plan to create a special collection of nine embossed leather paintings of King Rama IX measuring 30" by 40" in celebration of the 70th anniversary of the King's Reign. "Upon learning of the King's passing, I was nearly devastated. I cried and cried, feeling the pain of the great loss so I went to pray before the King's Royal Portrait and promised him that I would move forward and continue with the project," he disclosed.

According to his schedule, Khru Chalernsak said he would work to his best effort to get the nine pieces done in time for the traditional 100-day Prayers and Royal Ceremony which would fall on January 20, 2017 in order to put them up on display for public viewings. All the nine leather paintings will then be sold at 30,000 baht each with all the money raised going to a certain foundation under the royal patronage.

I cried and cried, feeling the pain of the great loss

The craft master from the South revealed that, far beyond words, he and his family have been and will forever be full of gratitude for the King. In fact, his parents were among the thousands of victims of the deadliest Tropical Storm Harriet which severely hit their hometown, Laem Talumphuk, Pak Phanang district, Nakhon Si Thammarat province in 1962. They were later given new life at the Kuelong Southern Developing Self-Help Land Settlement in Bannang Sata district, Yala province – the project initiated by His Majesty King Rama IX. The young couple settled down there and raised their family of seven members. As the eldest child, Chalernsak did not have a chance to further his studies beyond high school since he had to help his parents and take care of his four siblings.

He decided to head to Bangkok to apprentice in a leather shop belonging to his uncle, Preecha Nuluan, at Chatuchak Weekend Market. It was here that he learned how to carve and emboss leather products such as belts, shoes and bags. He went on to open his own shop, selling these products at the market. After almost seven years, Chalernsak returned to Yala to enter monkhood and upon leaving, he opened a small shop in town to deal, again, in leather products. But while his shop became well-known among Thai and Malaysian patrons, his lack of proper business management skill led to shortfall in quality controls and delivery standards. And he was eventually forced to close the shop.

“I opted for other jobs, including creating watercolour and oil paintings for sale. Though I never studied art, I have loved drawing since I

was young and despite being self-taught, I worked hard to hone my skills. In 2008, I decided to go back to embossed carving leather after an absence of almost 10 years. After all, it is something I know well and have experience.”

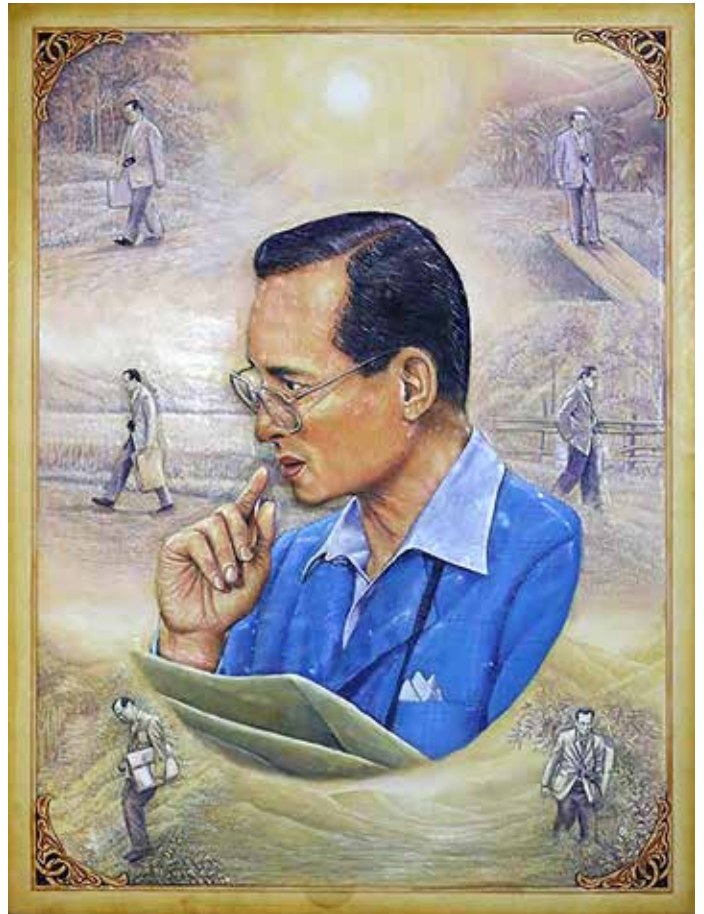
Chalernsak then set up and registered Sankalakiri Leather Group to take part in the One Tambon One Product (OTOP) project of the Community Development Department in Yala and grabbed every opportunity to showcase his works at OTOP exhibitions at Muang Thong Thani. His Sankalakiri Leather products quickly captured the consumers’ interest.

Meanwhile Chalernsak has also opened Sankalakiri Leather as a learning centre from which he transfers his knowledge and experience of embossing and carving leather, a craft which is not widespread in Thailand. Techniques and standards must be further developed to be on par with those of Japan and Australia.

“I had drawn a number of images of His Majesty King Rama IX and Her Majesty Queen Sirikit. Before I started drawing each time, I prostrated myself before their royal portrait, and I would ask for their permission to draw their images in their diverse duties to impart the messages to everyone through my works of art,” he said.

As luck would have it, one of his carved leather paintings featuring the image of the Queen won the competition held by SACICT, and finally brought him the coveted title of Master Craftsman in 2013. This at the same time brought him great pride, honour and recognition despite his humble education background.

ครูเฉลิมศักดิ์สัญญาว่าจะเดินหน้าวาดภาพทั้ง 9 ให้สำเร็จตามที่ตั้งปณิธานไว้
 Khru Chalernsak promised that he would finish all nine paintings.

Khru Chalernsak took great pride in being commissioned to paint six portraits of Royal Family Members for the Cultural Office for permanent exhibition at the Chalermrat Cultural Centre in Tarnto district, Yala Province. They included His Majesty King Bhumibol Adulyadej, Her Majesty Queen Sirikit, His Royal Highness Crown Prince Maha Vajiralongkorn, Her Royal Highness Princess Maha Chakri Sirindhorn, Her Royal Highness Princess Chulabhorn and Her Royal Highness the late Princess Mother. In the near future he would begin painting in oil on the many royal activities in the three southernmost provinces.

Khru Chalernsak reiterated that he not only painted the images in honour of the King, but also firmly upheld and followed His Majesty King Rama IX's work principles and philosophies, especially the Sufficiency Economy, perseverance, gratitude, sacrifice and lifelong self-development.

“Throughout all these years that I have researched information about His Majesty’s numerous duties from various sources – books, websites and even calendars that I have collected for many decades – I have come to the conclusion that the King was devoted to working hard throughout the 70 years of his reign all for one reason...because he truly loved Thai people. Indeed he passed away, but believe me, he is always in our heart.” ✘

Sankalakiri Leather

74/36 Thessaban 1, Tambon Sateng
 Muang district, Yala Province, 95000
 Tel. 073-215-889, 087-396-6349
 Email: AEK6349@hotmail.com

ครูศิลป์ของแผ่นดิน 2559

Master Artisans of Thailand 2016

ข้อมูลและภาพ ศ.ศ.ป.
Words & Photos SACICT

ศูนย์ส่งเสริมศิลปาชีพระหว่างประเทศ [องค์การมหาชน] หรือ SACICT เล็งเห็นความสำคัญของ “ภูมิปัญญาที่มีชีวิต” ซึ่งได้แก่ทรัพยากรบุคคลอันทรงคุณค่าที่มีบทบาทในการอนุรักษ์และสืบสานงานศิลปหัตถกรรมไทยให้คงอยู่ต่อไป SACICT จึงได้ดำเนินการคัดสรรผู้ที่มีฝีมือและทักษะเชิงช่าง ในการสร้างสรรค์ผลงานที่มีความประณีต วิจิตรงดงาม และมีการถ่ายทอดประสบการณ์ให้แก่ชุมชนและประชาชนทั่วไป เพื่อยกย่องเชิดชูให้เป็น “ครูศิลป์ของแผ่นดิน” โดยเผยแพร่เกียรติคุณให้เป็นที่รู้จักและยอมรับอย่างแพร่หลาย ในฐานะเป็นบุคลากรอันทรงคุณค่าของประเทศ

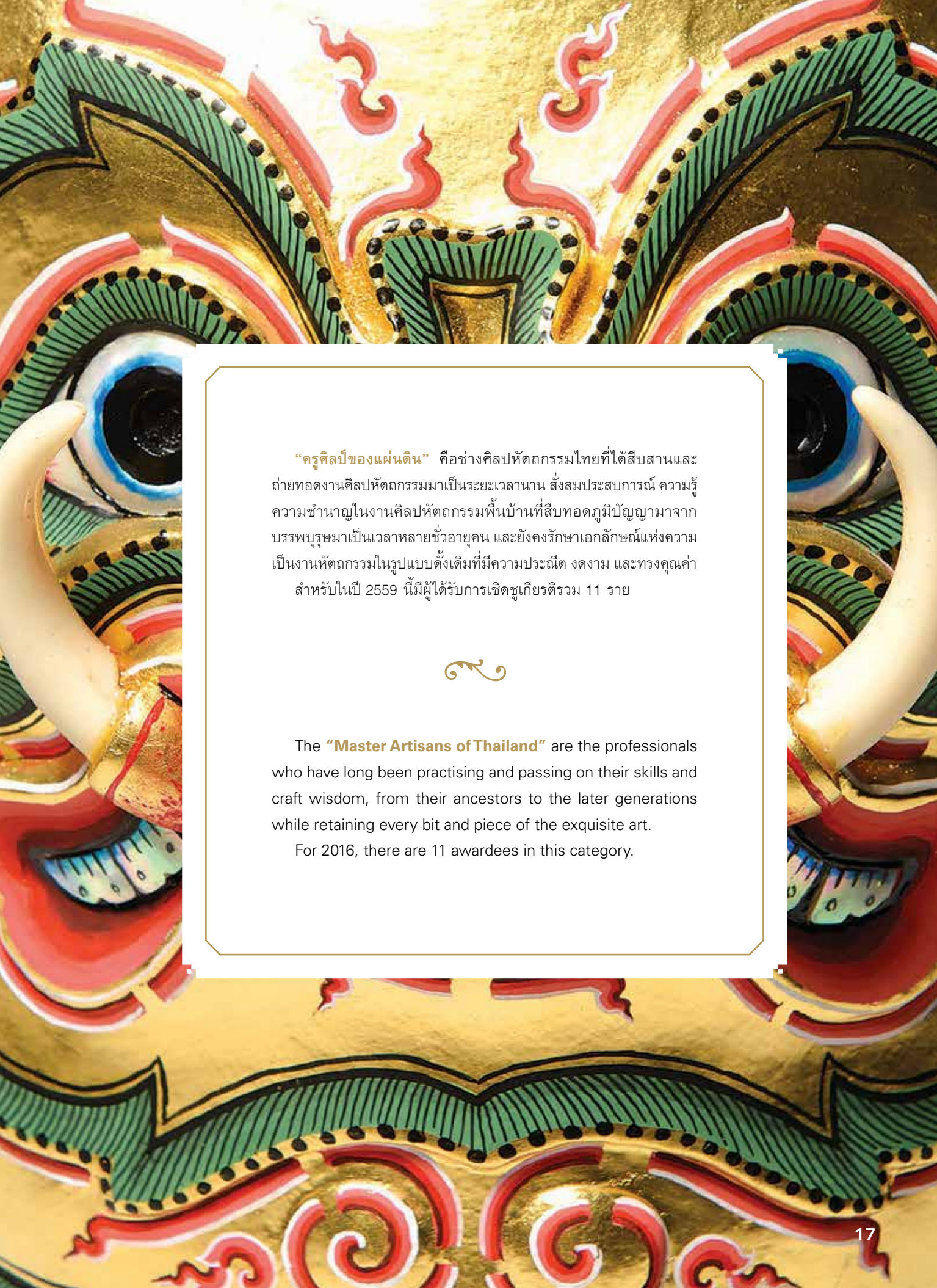

The SUPPORT Arts and Crafts International Centre of Thailand [Public Organization], or SACICT, recognises the pivotal roles of “**The Living Wisdom**” as they are prominent personalities who prolong the life of Thai folk crafts.

SACICT selects and honours the “**Master Artisans of Thailand**” who create exquisite handicrafts and pass on the knowledge to the younger generations and members of the communities in order to preserve the arts.

The project aims to laud them as invaluable resource persons of the nation who uphold the roots of our culture.

“ครูศิลป์ของแผ่นดิน” คือช่างศิลปหัตถกรรมไทยที่ได้สืบสานและถ่ายทอดงานศิลปหัตถกรรมมาเป็นระยะเวลาอันยาวนาน สัมผัสประสบการณ์ ความรู้ ความชำนาญในงานศิลปหัตถกรรมที่บ้านที่สืบทอดภูมิปัญญามาจากบรรพบุรุษมาเป็นเวลาหลายชั่วอายุคน และยังคงรักษาเอกลักษณ์แห่งความเป็นงานหัตถกรรมในรูปแบบดั้งเดิมที่มีความประณีต งดงาม และทรงคุณค่า สำหรับในปี 2559 นี้มีผู้ได้รับการเชิดชูเกียรติรวม 11 ราย

The “**Master Artisans of Thailand**” are the professionals who have long been practising and passing on their skills and craft wisdom, from their ancestors to the later generations while retaining every bit and piece of the exquisite art.

For 2016, there are 11 awardees in this category.

“ *The reviver of Yok Dok Fabric of Lamphun with the true spirit of teacher, for the sustainable community.* ”

Khru Preechakiat Boonyakiat

Age : 71

Yok Dok Fabric of Lamphun

Preechakiat has devoted himself to creating pha yok dok Lamphun (hand-woven brocade silk in traditional-Lanna designs) and making them more widely known. His dearest wish is to see community members earning a decent income and working with him to preserve the art of distinctive, ancient-style hand weaving. The brocade silk is woven in such a way as to create embossed patterns with intricate and elegant designs in line with the local identity. In addition, pha yok dok Lamphun was registered as a Geographical indication (GI) product in 2007.

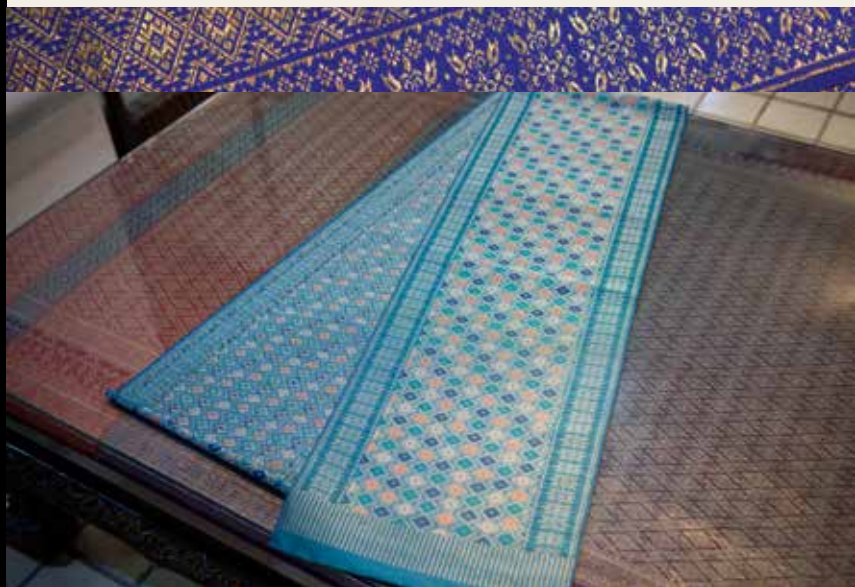
ครูปรีชาเกียรติ บุญเกียรติ

อายุ 71 ปี

ผ้าทอยกดอกลำพูน

ครูผู้ทุ่มเทแรงกายแรงใจในการรังสรรค์ผ้าทอยกดอกลำพูน ให้เป็นที่รู้จักอย่างกว้างขวาง โดยมุ่งหวังให้คนในชุมชนมีรายได้ และร่วมกันอนุรักษ์และสืบทอดศิลปะการทอผ้าลวดลายโบราณ ที่เป็นเอกลักษณ์ เป็นผ้าไหมที่ทอยกดอกลวดลายให้สูงกว่า ผืนผ้ายกบางเส้น ช่มบางเส้น เกิดลวดลาย มีความนูนเด่น เมื่อสัมผัส และอ่อนช้อยสวยงาม กลายเป็นเอกลักษณ์ประจำท้องถิ่น จน “ผ้าไหมยกดอกลำพูน” ได้รับการขึ้นทะเบียนเป็นสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์หรือสินค้า GI (Geographical Indication) เมื่อปี 2550

“ *ผู้ปลุกชีวิตไหมยกดอกลำพูน ด้วยจิตวิญญาณของครูผู้ให้ สู่ความยั่งยืนในชุมชน* ”

“ เหล็กกล้าที่ท้าทายหัวใจนักตีมีด อัจฉริยะแห่งเหล็กร้อนสู่ลวดลายที่น่าค้นหา ”

ครูเพชร พงศกรรังศิลป์

อายุ 66 ปี

ตีมีดเหล็กลาย

ครูเพชร พงศกรรังศิลป์ หรือ “ช่างซู่ย” คือผู้สร้างสรรค์ผลงานจากมีดเกษตร
ชั้นเลิศ สู่การรังสรรค์งานหัตถศิลป์บนเหล็กกล้า เกิดเป็นลวดลาย เรียกว่า
“มีดเหล็กลาย” แห่งบ้านปากบึง ครูเพชร สืบทอดวิชาการตีมีดแบบภูมิปัญญา
โบราณจากพ่อซึ่งเป็นชาวจีนที่อพยพมาตั้งถิ่นฐานที่อำเภอจอมบึง ได้ฝึกฝน
และส่งสมประสบการณ์มากกว่า 50 ปี ทั้งยังได้ศึกษาดำรงการตีมีดเหล็กลาย
ของอาจารย์พิชัย แก้วขาว ซึ่งเป็นองค์ความรู้ที่ใช้ในการตีกริชของภาคใต้
มีดเหล็กลายของครูเพชร ตีขึ้นรูปด้วยมือ จากทักษะเชิงช่างชั้นสูง ทำให้คมมีด
มีความแข็งแกร่งและลวดลายที่เป็นเอกลักษณ์ แต่ละเล่มมีลวดลายไม่ซ้ำกัน
ด้วยเทคนิคเฉพาะตัว

Khru Phodechara Phongsakonrangsins

Age : 66

Knife-making

“Chang Sui” or master artisan Phodechara Phongsakonrangsins creates a range of excellent agricultural knives including the “Damascus Knife” of Ban Pak Bueng. He inherited the ancient wisdom of knife forging from his father, who migrated from China to Chom Bueng district. He has practised his craft for more than 50 years and studied the Damascus knife forging treatise of Ajarn Phichai Kaewkhao, known for his Kris forging in the southern region. Phodechara's Damascus knives are forged and shaped by hand with a highly artistic skill. This technique makes the blade solid and strong and gives a unique pattern to each piece.

“ Steel that challenges the heart
of knife-makers – from the wonder
of red hot steel to the impulses of
elicitable patterns. ”

क्रमงकल हेमसरी

อายุ 77 ปี

แกะสลักไม้

क्रमงकलได้คลุกคลีกับคุณพ่อผู้เป็นช่างไม้ จึงมีความหลงใหลในงานช่างหัตถศิลป์ และเริ่มฝึกฝนตั้งแต่ยังเล็ก รวมทั้งได้รับการถ่ายทอดวิชาจากครูบาอาจารย์ผู้เชี่ยวชาญหลายท่านหลายสาขา เช่น วิชาช่างไม้ ช่างปั้น ช่างเขียน ช่างทำหัวโขน ลงรักปิดทอง การเขียนลายไทย และสาขาอื่นๆ จนค้นพบว่าตัวเองมีความสุขกับการทำงานแกะสลักไม้ จึงหมั่นฝึกฝนจนชำนาญสามารถประกอบอาชีพได้ โดยครั้งแรกได้เป็นหนึ่งในทีมงานซ่อมเรือพระราชพิธี ทำให้ได้เรียนรู้งานเรือ งานซ่อม รวมทั้งเก็บเกี่ยวองค์ความรู้ และสั่งสมประสบการณ์เรื่อยมา กระทั่งได้รับการบรรจุเป็นลูกจ้างประจำ ตำแหน่งช่างแกะสลัก สังกัดกองหัตถศิลป์ กรมศิลปากร กระทรวงวัฒนธรรม หรือสำนักช่างสิบหมู่ ในปัจจุบัน ครูเป็นผู้อนุรักษ์งานแกะสลักไม้ตามแบบขนบโบราณ ฝากผลงานการแกะสลักไม้สำหรับใช้เป็นเครื่องประกอบที่มีความสวยงามตามโบราณราชประเพณีของไทยหลายครั้ง ซึ่งล้วนมีความสำคัญทางประวัติศาสตร์และความงดงามทางศิลปกรรม

“ ปลายส่วที่แกะบนเนื้อไม้ คือทุก
ลมหายใจที่อนุรักษ์ศิลปะอันล้ำค่าของ
แผ่นดินต้นแบบการดำรงไว้ซึ่งงานศิลป์
ตามขนบโบราณที่สมบูรณ์แบบ ”

Khru Mongkon Hemsri

Age : 77

Wooden Craft

Khru Mongkon worked with his carpenter father from a young age and grew up passionate about handicrafts. He also learnt from many teachers skilled in woodworking, Thai painting, sculpture, khon mask-making, lacquerware and others, before settling for wooden craft. His first job was with a team involved in the repair of the Royal Barges, where he learnt how to dismantle and

reassemble them. After years of experience, he became a permanent carver with the Traditional Arts Division, Fine Arts Department, Ministry of Culture. A master artisan who preserves wooden crafts according to ancient traditions, Mongkon has put his skills to great use in maintaining magnificent royal fine art traditions of great historical importance.

“ With every groove that the chisel made is the aspiration to preserve the nation’s precious artistic heritage. ”

“ ผู้คิดค้นออกแบบผ้าประจำจังหวัดอุบลราชธานี
ที่ได้ขึ้นทะเบียนเป็นมรดกทางภูมิปัญญาของชาติ
ปี 2557 ในนามผ้ากบบัว ”

ครูมีชัย แท้สุจริยา

อายุ 58 ปี

ผ้ากบบัว

ครูมีชัย เป็นทายาทของบ้านคำปุ่นที่หลงใหลในเสน่ห์พื้นผ้าของคุณยายและคุณแม่คำปุ่น ศรีใส ผู้ที่ได้ถ่ายทอดให้พื้นผ้ามีคุณค่ามาตั้งแต่อดีต รวมถึงได้ศึกษาผ้าปุมเก่าของคุณยายที่เป็นผ้าบรรดาศักดิ์ของต้นตระกูลอันมีลวดลายวิจิตร ผ่านการทออย่างประณีต เขาอุทิศตนในการส่งต่อองค์ความรู้และภูมิปัญญาการทอผ้านี้ไปสู่ชุมชนอย่างกว้างขวาง ครูมีชัยได้คิดค้น ออกแบบสร้างสรรค์ลวดลายผ้ากบบัวอันงดงามวิจิตรอันเป็นเอกลักษณ์ของจังหวัดอุบลราชธานี ซึ่งต่อมาได้รับการขึ้นทะเบียนเป็นมรดกทางภูมิปัญญาของชาติ ปี 2557

Khru Meechai Taesujariya

Age : 58

Pha Garb Bua

The master artisan is a member of the well-known Khampun family and as a child was fascinated by the precious fabrics woven by his grandmother and mother Khampun Srisai. He also studied the elaborate and intricate Pha Poom, kao an heirloom of his grandmother — the original titular fabric of his ancestry. Meechai discovered and created Pha Garb Bua, a fabric with exquisite patterns that is a signature textile of Ubon Ratchathani Province. Pha Garb Bua fabric was registered as an intangible cultural heritage of Thailand in 2014.

“ The inventor and designer
of Ubon Ratchathani’s signature
fabric registered as the national
heritage in 2014 in the name of
Pha Garb Bua ”

ครูวรวิชัย หิรัญมาศ

อายุ 63 ปี

งานหัตถ์

ครูวรวิชัย หิรัญมาศ สืบสานงานช่างหัตถ์ตามชนบทโบราณ ได้อย่างสมบูรณ์แบบจากสองครูสกุลช่างทำหัตถ์ที่ได้รับการยอมรับในฝีมือ โดยคุณพ่อได้ฝากให้เป็นลูกศิษย์ ม.ร.ว. จุฑาสวัสดิ์ สุขสวัสดิ์ ครูช่างในสกุลช่างทำหัตถ์ที่มีชื่อเสียง และเมื่อเข้าศึกษาที่วิทยาลัยเพาะช่าง (ชื่อเดิม) ได้รับการปมเพาะความรู้ด้านงานศิลปะจากครูชิต แก้วดวงใหญ่ ซึ่งได้รับการยกย่องว่าเป็นช่างทำหัตถ์ที่มีฝีมือที่สุดในยุคนั้น หัตถ์ของครูวรวิชัยมีเอกลักษณ์เป็นที่เลื่องลือในด้านความงดงาม วิจิตรบรรจง คงเอกลักษณ์ในแบบดั้งเดิมไว้อย่างโดดเด่น

“ ครูผู้วางรากฐานหลักสูตรการศึกษาวิชา
หัตถศิลป์ต้นแบบของช่างหัตถ์ที่บุรีรัมย์ สืบทอด
และถ่ายทอดมรดกไทยอันล้ำค่าของแผ่นดิน ”

Khru Varravinai Hiranmas

Age : 63

Khon Mask

Varravinai inherited the old tradition of Khon mask making from two foremost Khon mask masters. His father placed him as a student with M.R. Charoonsawat Suksawat, a famous Khon mask master. And when he studied at Poh-Chang Academy of Arts, he further honed his artistic skills with master Chit Kaewduangyai, considered the premier maker of Khon masks at the time. Varravinai's Khon mask is distinguished for its elegant and exquisite designs with respect for the tradition.

“ Master Artisan who laid the foundation of
the education in traditional Khon Mask, and the
one who preserves, continues, and imparts the
knowledge of this precious art. ”

ครูวิรัตน์ ปีนสุวรรณ

อายุ 89 ปี

เครื่องเบญจรงค์

ครูวิรัตน์ ได้เข้ามาคลุกคลีในแวดวงศิลปะ จากการที่ได้พาพ่อค้าของเก่าไปรับซื้อวัตถุโบราณ เช่น เครื่องกระเบื้อง เครื่องลายคราม เครื่องเบญจรงค์จากชาวบ้าน และได้ศึกษาเรียนรู้ สังเกต ฝึกจดจำเทคนิควิธีการดูอายุความเก่าแก่ และลวดลายของวัตถุโบราณที่วงการค้าต้องการโดยเฉพาะเบญจรงค์ ต่อมาได้เข้าสู่การเป็นช่างซ่อม คิดค้นเทคนิคการซ่อมแซมชิ้นงานที่บิ่น ร้าว หรือแตกหัก ไม่สมบูรณ์เพราะเสียดายคุณค่าและความงดงามของชิ้นงานเหล่านั้น โดยการซ่อมแซมชิ้นงานที่ไม่สมบูรณ์และเขียนลวดลายทำเลียนแบบของเดิมจนเกิดความชำนาญ ด้วยความตั้งใจที่จะเรียนรู้การทำเบญจรงค์อย่างต่อแท้ครูวิรัตน์จึงเข้าอบรมที่ศูนย์วิจัยเครื่องปั้นดินเผา กล้วยน้ำไท กรุงเทพฯ และด้วยความมุ่งมั่นในการพัฒนาเทคนิคการเผา การเคลือบ การเขียนลวดลาย และการลงสีตามกรรมวิธีดั้งเดิมในแบบโบราณขึ้นมาใหม่ ควบคู่กับการนำลายโบราณมาประยุกต์ออกแบบลวดลายให้ร่วมสมัยผสมผสานการให้สีและการเขียนลายน้ำทอง ทำให้ผลงานเครื่องเบญจรงค์ของครูมีความโดดเด่น งดงามล้ำค่า

“ ช่างเขียนลายเบญจรงค์ที่มากประสบการณ์ยังคงอนุรักษ์รูปแบบสีสัน ลวดลายอันวิจิตรแบบดั้งเดิมไว้อย่างงดงาม ”

Khru Wirat Pinsuwan

Age : 89

Benjarong

Wirat first became associated with the artistic sphere when he took merchants to buy antique porcelain, chinaware and Benjarong from villagers. He learned about and practiced the techniques in determining for calculating the age of the Benjarong pieces as well as how to choose the patterns of antiques to respond to market demand. Recognising the value of damaged pieces, Wirat stepped up his skills, learning how to repair incomplete pieces by painting them with patterns similar to the original. Later, he attended training at the Ceramic Research Centre in Kluy Nam Thai, Bangkok. He went on to develop new techniques for firing, coating, painting and enameling following ancient traditional methods.

He applied the old patterns, blending colours and Lai Nam Thong (gold used in conjunction with enamels as a background) to create precious Benjarong in exquisite contemporary styles.

“ An experienced Benjarong pattern painter who maintain its original palettes and patterns. ”

“ ต้นเทียนพรรษาที่มีลวดลายวิจิตรบรรจง
สู่ความเป็นเอกลักษณ์ประจำท้องถิ่นหล่อหลอม
ไว้ซึ่งความศรัทธาของคนในชุมชน ”

ครูสมคิด สอนอ่าว

อายุ 70 ปี

เทียนพรรษา

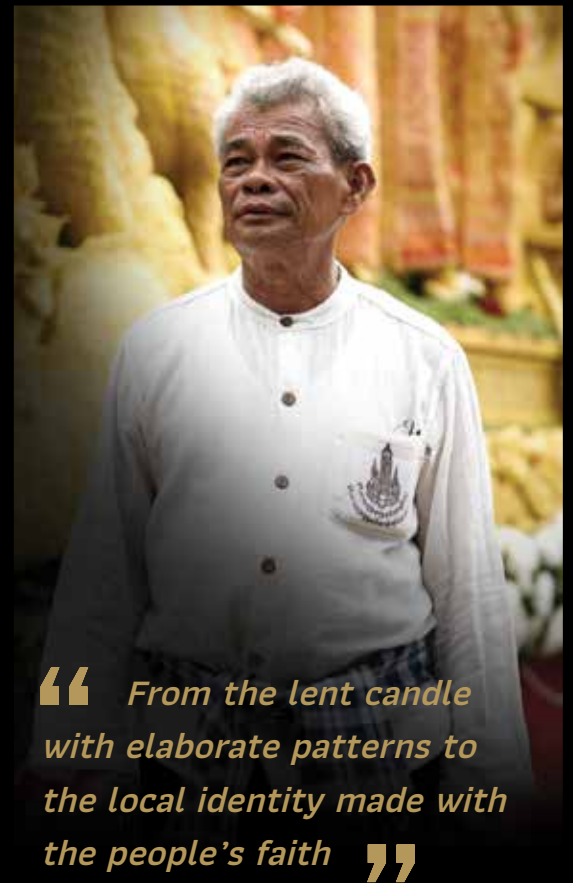
ผู้เชี่ยวชาญการทำเทียนพรรษามากกว่า 50 ปี ครูสมคิดตั้งสม
องค์ความรู้การทำต้นเทียนจนเกิดความชำนาญทั้งการทำต้นเทียนประเภท
ติดพิมพ์ และประเภทแกะสลัก เขาเรียนรู้การทำต้นเทียนประเภท
ติดพิมพ์มาตั้งแต่เล็กจากคุณพ่อ ซึ่งเป็นช่างทำเทียน และได้สืบทอด
ความรู้ที่พ่อมอบให้ รวมทั้งสร้างสรรค์งานเป็นพุทธบูชาคู่กับวัดศรีประดู่
จนเป็นที่ยอมรับในฝีมืออันประณีต เทียนพรรษาประเภทติดพิมพ์ของ
ครูได้รับรางวัลชนะเลิศในการประกวดต้นเทียนพรรษาประจำปีของจังหวัด
อุบลราชธานีหลายปีติดต่อกัน และครูก็ทุ่มเทแรงกายแรงใจทั้งหมดใน
การสืบสานงานศิลป์ให้กับชนรุ่นหลังได้ร่วมกันจรรโลงพระพุทธศาสนา
เคียงคู่กับประเพณีวัฒนธรรมอันทรงคุณค่า

Khru Somkid Sornarg

Age : 70

Lent Candle

Khru Somkid has been expertly producing Tian Phansa (the large candles used during the Buddhist Lent) for more than half a century. He studied how to produce large candles decorated with strips of coloured paper as well as candle-carving. He learned the production technique of candles with paper attached since childhood from his father. Somkid set his mind to producing the type of candles decorated with strips of coloured paper to preserve his father's tradition. Each year, he creates the candles as offerings to the Buddha at Wat Si Pradu in Ubon Ratchathani. His skills won him first prize in the annual Phansa Candles competition in Ubon Ratchathani for several consecutive years. A master artisan, Somkid is now devoted to passing the candle art down to the young generation. His wish is for people to sustain this Buddhist tradition as well as the valuable culture of Muang Ubon Ratchathani.

“ From the lent candle
with elaborate patterns to
the local identity made with
the people's faith ”

“ หากเมืองใดมีความเข้มแข็งในศิลปะ ประเพณีและวัฒนธรรม จะทำให้ประเทศ นั้นเจริญและมั่นคง ”

ครูสวน หนุดหละ

อายุ 53 ปี

แก่งหววก, ตอกกระดาศ

ครูสวน หนุดหละ คือผู้ที่เปี่ยมด้วยพรสวรรค์และทักษะฝีมือเชิงช่างที่เกิดจากความวิริยะอุตสาหะ ครูมีความมุ่งมั่นในการสืบสานงานศิลปะการแก่งหววก ตอกกระดาศ ที่ผสมผสานเอกลักษณ์งานแก่งหววกของภาคกลางและภาคใต้เข้าด้วยกัน ครูมีความเชื่อว่า “หากเมืองใดมีความเข้มแข็งในด้านศิลปวัฒนธรรม ประเพณี จะทำให้ประเทศนั้นเจริญและมั่นคง จึงตั้งปณิธานว่าจะสืบสานศิลปะแก่งหววกให้รุ่นต่อไปตราบเท่าที่จะหมดลมหายใจ” ปัจจุบัน ครูสวนได้เปิดบ้านเป็นศูนย์การเรียนรู้ศิลปะการแก่งหววก ตอกกระดาศ และวิชาแขนงอื่นๆ ที่ตำบลควนรู อำเภอรัตภูมิ จังหวัดสงขลา รวมทั้งเป็นวิทยากรไปสอนให้กับเยาวชนในที่ต่างๆ ด้วย

“ If a country is strong in art, culture, and tradition, it will be blessed with prosperity and stability. ”

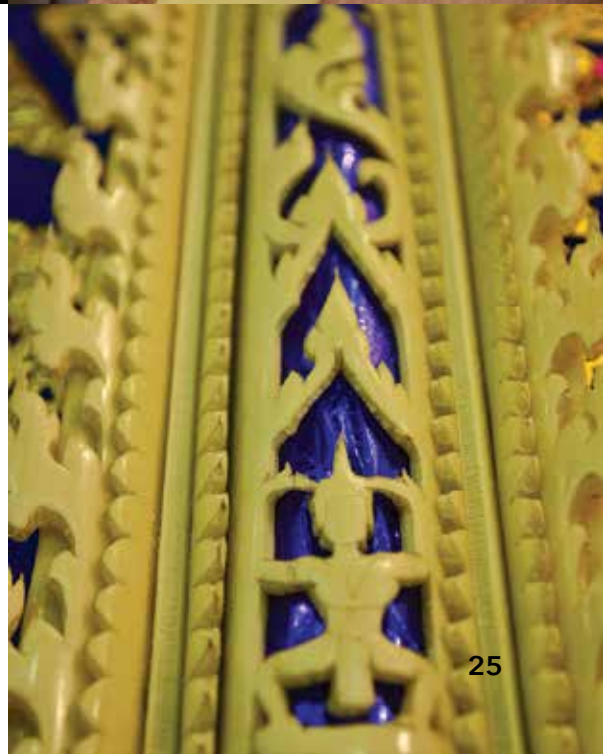

Khru Suan Nhudlah

Age : 53

Banana Stalk Carving, Paper Craft

Khru Suan Nhudlah is the master artisan who is full of diligence and determination to preserve banana stalk carving art as well as paper craft. His works come with a mellow mixture of the typical southern banana stalk carving and that of the central region. He believes that “If a country is strong in art, culture, and tradition, it will be blessed with prosperity and stability;” Such belief has inspired him to teach the craft to the younger generation until his last grasp of breath. Khru Suan has opened his Songkhla house as a learning centre for banana stalk carving and paper craft, while sometimes travels to teach young people away from home.

ครูสุนทร โสวาปี

อายุ 80 ปี

แกะสลักหิน

ครูสุนทร โสวาปี คือหนึ่งในตำนานช่างแกะสลักหิน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ผู้รังสรรค์หินที่แข็งแกร่งให้เป็นชิ้นงานที่งดงามและทรงคุณค่า โดยการแกะสลักด้วยทักษะเชิงช่างที่ชำนาญ และหัวใจที่หลงใหลในงานศิลป์

ครูสุนทรเดิมประกอบอาชีพช่างตัดผม แต่หลังจากได้สัมผัสและเรียนรู้งานแกะสลักหินทรายจากพี่ของภรรยาที่ทำอาชีพนี้มาก่อน จึงตัดสินใจละทิ้งอาชีพเดิมมาสร้างสรรค์งานศิลป์บนหินทราย เขาฝึกฝนด้วยตนเองจนเกิดเป็นความเชี่ยวชาญและชำนาญในการเลือกวัตถุดิบคือหินที่มีคุณภาพ การเรียนรู้เทคนิคการใช้เครื่องมือ การกำหนดขนาด สัดส่วนของงานในการแกะสลักหินทรายให้ได้ออกมาใกล้เคียงงานโบราณ จนเป็นที่ยอมรับและฝากฝีมือไว้ในโบราณสถานมากมาย อาทิ ศิлярพระพุทธรูปหินทรายศิลปะอยุธยาซึ่งนำไปบูรณะองค์พระพุทธรูปหินทรายเดิม ที่วัดไชยวัฒนาราม จังหวัดพระนครศรีอยุธยา และแผ่นทับหลังนารายณ์บรรทมสินธุ์ สูดยอดผลงานที่ใช้เวลาแกะสลักยาวนานถึง 20 ปี เป็นต้น

“ ความแข็งแกร่งของหินทราย
สู่ความงดงามของศิลปะการแกะ
สลักหินที่สัมผัสได้ด้วยใจ ”

“ From the strength of sandstone, to the elaborate shapes and forms that can be touched by the heart. ”

Khru Sunthorn Sowapee

Age : 80

Stonecarving

Khru Sunthorn Sowapee is the legend of stone-carving craft of Phra Nakhon Si Ayutthaya who creates delicate objets d'art out of cold hard sandstones with high skills and passion. Originally made a living being a barber, he later got acquainted to his wife's older brother who took up a career of stonecarving. He began to practise the craft seriously, learning how to use several carving tools, dimension setting, and proportionating the work in order to make it the closest to ancient jobs. Some of Khru Sunthorn's most popular works are, for example, the restored head of Buddha statue in Ayutthaya style at Chai Watthanaram temple in Phra Nakhon Si Ayutthaya province; and the popular Narai lintel which took him 20 years to accomplish.

“ ผู้อนุรักษ์ภูมิปัญญาผ้าโฮลโบราณ
จากลวดลายในตำนานนำมาเล่าขานบนผืน
ผ้าทอผ่านกรรมวิธีมัดหมี่ย้อมสีธรรมชาติ
ที่ทรงคุณค่า ”

ครูสุรโชติ ตามเจริญ

อายุ 51 ปี

ผ้าโฮลโบราณ

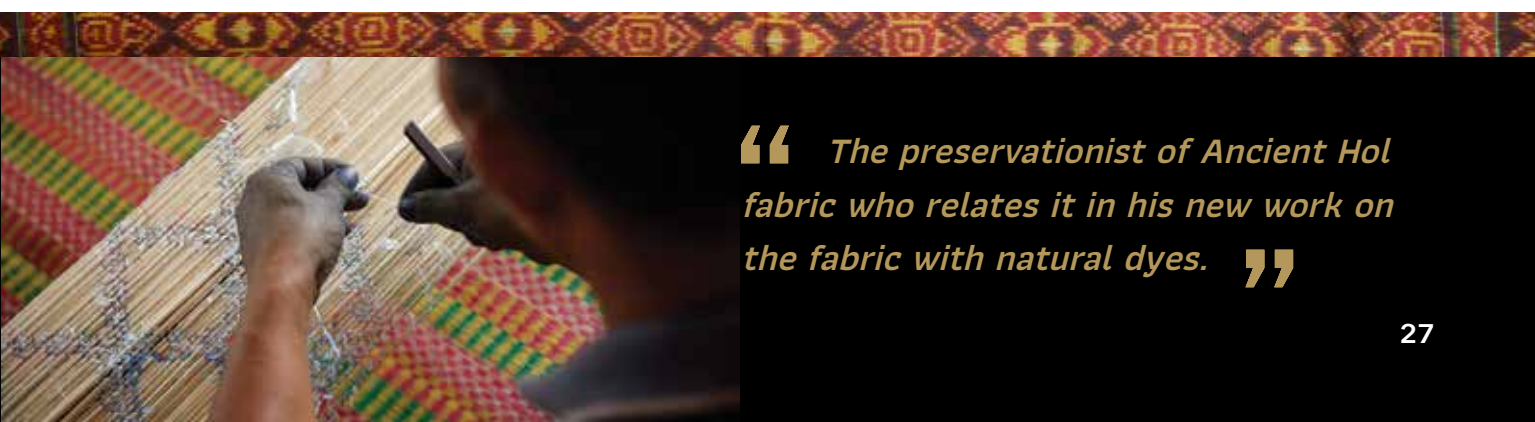
ครูสุรโชติ ตามเจริญ เป็นผู้สืบทอดองค์ความรู้การทอผ้าโฮล รุ่นที่ 3 จากการที่ได้มาเป็นเขยสุรินทร์และเห็นคุณยายของภรรยาทอผ้า และมัดหมี่ลายผ้า จากนั้นจึงเริ่มฝึกฝนการมัดหมี่ การย้อมสีธรรมชาติ จนชำนาญก่อเกิดเป็นความรักความผูกพันในการสร้างสรรค์งานหัตถศิลป์ที่เป็นเอกลักษณ์ตามแบบดั้งเดิม โดยสืบทอดลายผ้าเก่าจากพิพิธภัณฑ์หนังสือผ้าโบราณ รังสรรค์เป็นผืนผ้ากลับมาอวดโฉมอีกครั้งเพื่อรักษามรดกทางภูมิปัญญานี้ไว้ไม่ให้สูญหาย ผ้าโฮลของครูสุรโชติมีความโดดเด่นงดงาม ด้วยเลือกใช้ไหมน้อย หรือไหมเส้นในสุด ซึ่งถือได้ว่าเป็นไหมชั้นดีมีความมันวาว จากประสบการณ์กว่า 30 ปี ครูสุรโชติตั้งปณิธานที่จะถ่ายทอดองค์ความรู้เหล่านี้สู่ชนรุ่นหลัง ปัจจุบันนอกจากส่งต่อองค์ความรู้ให้แก่บุตรชายแล้วครูยังเป็นวิทยากรถ่ายทอดความรู้เรื่องการย้อมสีธรรมชาติและการมัดหมี่ให้กับชุมชนและผู้สนใจ

Khru Surachot Thamjaroen

Age : 51

Hol fabric

Khru Surachot Thamjaroen learned how to weave Hol fabric after he saw his wife’s grandmother, who is from Surin, weave and make ikat patterns. He practised and mastered the craft especially in making ikat and dyeing. He became the full-fledged artisan with the love of art that has been preserved since the ancient times. Mudmee Hol patterns from the hands of Khru Surachot are unique and beautiful thanks to the careful selection of the “Mai Noi” silk thread that is fine and glossy. With 30 years of experience, Khru Surachot is always imparting to give the knowledge to his son and the young generatios. He is also an instructor, ready to share knowledge of natural dyeing and making ikat patterns to communities and interested public.

“ The preservationist of Ancient Hol
fabric who relates it in his new work on
the fabric with natural dyes. ”

“ พระผู้อนุรักษ์และสืบทอดศิลปะการทำหัวเรือแข่ง
เมืองน่าน มรดกทางภูมิปัญญาที่ล้ำค่าของแผ่นดิน ”

พระครูจักรธรรมสุนทร

อายุ 91 ปี

แกะสลักหัวเรือ

พระครูจักรธรรมสุนทร อดีตเจ้าอาวาสวัดดอนไชยใต้ ปัจจุบันมีสมณศักดิ์เป็นเจ้าคณะอำเภอ และเจ้าอาวาสวัดบุญยืน พระอารามหลวง อำเภอเวียงสา จังหวัดน่าน พระครูได้เห็นและคุ้นเคยกับประเพณีการแข่งขันเรือของจังหวัดมาแต่เยาว์วัย ประกอบกับมีความสนใจในงานช่างแกะสลักไม้ จึงเป็นแรงบันดาลใจในการนำมรดกทางภูมิปัญญาผสมกับฝีมือเชิงช่างงานหัตถกรรมของท้องถิ่นที่สอดรับกับวัฒนธรรมประเพณีการแข่งขันเรือของจังหวัด สร้างเป็นผลงานหัตถศิลป์อันทรงคุณค่าและปกป้องถึงเอกลักษณ์และพลังที่เป็นหนึ่ง ฝีมือการแกะสลักหัวเรือแข่งของพระครูจักรธรรมสุนทร ได้รับการกล่าวขานและยกย่องว่ายอดเยี่ยมสง่างามที่สุดจนได้รับรางวัลชนะเลิศการแข่งขันเรือประเภทสวยงามแบบดั้งเดิมและได้รับถ้วยพระราชทานพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช ประจำปี 2548

Phra Khru Jakdhamsunthon

Age : 91

Raceboat Prow

A venerable monk who continues the craft of Nan province's raceboat prow, the precious heritage of the land. Phrakhru Jakdhamsunthon was formerly the abbot of Wat Don Chai Tai, and now the district dean and abbot of Wat Boonyuen of Nan province. Phra Khru is familiar with boat race since he was a child, and childhood interest in carpentry has inspired him to create the art that goes with the province's boat race tradition. His carving skills of boat prow is believed to be unparalleled, winning him the 2005 trophy of excellence in boat art from His Majesty the King.

“ The monk who conserves and continues the craft of Nan province's classic raceboat prow – the heritage of craft so precious for the land. ”

พ่อหลวงก่อน... ศ.ศ.ป. สานต่อ หัตถศิลป์มรดกชนเผ่าจากอดีตสู่ปัจจุบัน

เรื่อง ปกป้อง วงศ์แก้ว ภาพ ศ.ศ.ป.

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช ทรงมีพระราชหฤทัยมุ่งมั่นในการแก้ไขปัญหาคความเดือดร้อนของราษฎรเสมือนหนึ่งเป็นความทุกข์ของพระองค์เอง จึงทรงมีพระราชดำริ ที่มุ่งพัฒนาความเป็นอยู่ของราษฎรให้เกิดความ "พออยู่ พอกิน" ตลอดระยะเวลาที่ทรงครองสิริราชสมบัติถึง 70 ปี พระองค์ทรงใช้พระอัจฉริยภาพและพระปรีชาญาณในด้านต่างๆ จัดทำโครงการตามพระราชดำริ เพื่อประโยชน์สุขของทุกชีวิตในประเทศไทยตลอดมา

จากน้ำพระราชหฤทัยที่ทรงห่วงใยในทุกข์สุขของพสกนิกร ทำให้พวกเราชาวไทยได้เห็นพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯ รัชกาลที่ 9 เสด็จพระราชดำเนินไปทรงเยี่ยมเยียนราษฎรในพื้นที่ต่างๆ อยู่เสมอ โดยเฉพาะในพื้นที่ยากจน ห่างไกล และทุรกันดาร ซึ่งพระองค์ทรงใช้เวลาประทับอยู่ตามเขตภูมิภาคมากกว่าในกรุงเทพฯ ทั้งนี้ เพราะพระองค์ทรงมีพระราชประสงค์ในการหาข้อมูลที่แท้จริงจากผู้ที่อยู่ในพื้นที่ เกี่ยวกับปัญหาต่างๆ ในแต่ละภูมิภาค พร้อมๆกันนั้น พระองค์ยังทรงสังเกตการณ์ และสำรวจสภาพทางภูมิศาสตร์ไปด้วย เพื่อรวบรวมข้อมูลทั้งหมดไว้สำหรับการพระราชทานแนวทางเพื่อการดำเนินงานโครงการตามพระราชดำริต่อไป

จากโครงการที่ทรงวางแผนพัฒนา ทรงเสนอแนะให้รัฐบาลร่วมดำเนินการตามแนวพระราชดำริ ก่อให้เกิดเป็นโครงการพัฒนาหลากหลายรูปแบบกว่า 4,000 โครงการ ครอบคลุมทั้งการเกษตร สิ่งแวดล้อม สาธารณสุข ส่งเสริม

อาชีพ การพัฒนาแหล่งน้ำ คมนาคมสื่อสาร สวัสดิการสังคม โดยมีสำนักงานคณะกรรมการพิเศษเพื่อประสานงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ (กปร.) เป็นหน่วยงานกลางในการประสาน ควบคุม กำกับดูแลและติดตามผลการดำเนินงานของหน่วยงานมากมายที่กระจายอยู่ทั่วทุกภูมิภาคของประเทศไทย

จุดหมายในการเดินทาง Village Trail ประจำปีนี้ คือ บ้านห้วยเมืองงาม อำเภอแม่เมาะ อำเภอที่อยู่ทางเหนือสุดของจังหวัดเชียงใหม่ มีชายแดนติดกับสาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมาทางเหนือ ส่วนทางตะวันออกมีถนนตัดออกสู่อำเภอแม่จัน จังหวัดเชียงราย ผ่านหุบเขาและเทือกเขาสูงชัน การเดินทางจากตัวจังหวัดเชียงใหม่ นั้นไม่ยากลำบากนัก แต่เนื่องจากเชียงใหม่เป็นจังหวัดที่มีพื้นที่มากที่สุด ในภาคเหนือของประเทศไทย หนทางที่ยาวไกล เกินคาดคิดทำให้ทุกคนเหนื่อยไปตามๆ กัน

นักออกแบบเดินทางกลับบ้านเกิดของตนเองพร้อมกับนำประสบการณ์ หลายปีในการทำงานด้านออกแบบสิ่งทอ เพื่อค้นหาความสุขที่แท้จริงยั่งยืน

เรากำลังเดินทางไปชมการพัฒนาผลิตภัณฑ์เอกลักษณ์ผ้าปักชาวเขาในพื้นที่บ้านห้วยเมืองงาม อำเภอแม่เมาะ จังหวัดเชียงใหม่ ที่มีลวดลายแบบดั้งเดิมบนผืนผ้าสีด้า สีที่เป็นเอกลักษณ์ประจำเผ่า โดย SACICT Living Thai ได้รับเกียรติจากคุณแสงระวี สิงห์วิบูลย์ ผู้จัดการสายงานพัฒนาผลิตภัณฑ์และนวัตกรรมของศูนย์ส่งเสริมศิลปาชีพระหว่างประเทศ (องค์การมหาชน) หรือ ศ.ศ.ป. เป็นผู้ให้ความกระจ่างเกี่ยวกับโครงการนี้

เธอเปิดเผยว่า จุดเริ่มต้นมาจากการที่ ศ.ศ.ป. ได้รับมอบหมายจากกระทรวงพาณิชย์ ให้ดูแลรับผิดชอบการดำเนินงาน โดยก่อนหน้านั้น คุณพลากร สุวรรณรัฐ องคมนตรี ได้ไปสำรวจพื้นที่ เพื่อติดตามการดำเนินงานในส่วนที่เป็นโครงการในพระราชดำริ ซึ่งส่วนใหญ่เป็นโครงการทางด้านการเกษตร แต่มีอยู่หนึ่งชุมชนที่สถานีพัฒนาเกษตรที่สูงตามพระราชดำริ อำเภอแม่เมาะ ซึ่งทาง ศ.ศ.ป. น่าจะช่วยส่งเสริมได้ ก็คือ ที่บ้านห้วยเมืองงาม อำเภอแม่เมาะ จังหวัดเชียงใหม่ ที่มีชาวเขาเผ่าอาข่าอยู่กลุ่มหนึ่งทำผ้าปักแบบดั้งเดิม ทาง ศ.ศ.ป. จึงนำข้อมูลมาศึกษา และระดมสมองว่าจะช่วยพัฒนาอาชีพเสริมด้านหัตถกรรมให้ประชาชนไทยกลุ่มนี้ได้อย่างไร

“ด้วยการที่ ศ.ศ.ป. ได้ลงพื้นที่และสำรวจว่าชาวบ้านทำอะไรกันอยู่บ้าง และผลิตภัณฑ์หน้าตาประมาณไหน งานหลักๆ เราคุยกันว่าเราต้องการเน้นการอนุรักษ์ โดยเฉพาะการอนุรักษ์ลายอาข่าดั้งเดิม โดยไม่มีการนำลายสมัยใหม่หรือลายจากที่อื่นเข้ามาปะปน ตัวผ้าและลายปักจะยังคงเป็นลายแบบดั้งเดิมไว้ทุกประการ แต่ลักษณะของการนำไปใช้ต้องได้รับการพัฒนาให้มีประโยชน์ใช้สอยมากขึ้น ตามไอเดียของนักออกแบบที่เราขอให้เข้าไปช่วย”

คุณแสงระวี อธิบายว่า “โดยส่วนใหญ่แล้ว หลังจากโครงการตามพระราชดำริเข้าไปถึง ชาวไทยภูเขาเผ่าต่างๆ ในพื้นที่ก็สามารถมีอาชีพเลี้ยงตัวเองได้ในระดับหนึ่งแล้ว ศ.ศ.ป. เป็นเพียงองค์กรที่นำองค์ความรู้ด้านหัตถกรรมเข้าไปเสริมอาชีพ และเพิ่มช่องทางการจัดจำหน่ายสินค้าให้กว้างขวางมากยิ่งขึ้น ถ้าชาวบ้านเห็นว่าได้รายได้ดี อาจจะเพิ่มกำลังการผลิต และยึดอาชีพนี้เลี้ยงตัวเองให้มีคุณภาพชีวิตที่ดียิ่งขึ้นต่อไป นอกเหนือจากการทำการเกษตร”

ในอดีต ช่างหัตถกรรมแห่งบ้านห้วยเมืองงามผลิตและปักผ้าใช้ในครัวเรือนและทำขายอยู่บ้างแล้ว แต่ส่วนใหญ่อยู่ในรูปของเสื้อผ้าเครื่องแต่งกาย กระเป๋าผ้า และขายผ้าเป็นผืน ซึ่งราคาสูงมาก เพราะมีวิธีการทำที่ซับซ้อน ใช้เวลานาน ผ้าบางชิ้นใช้เวลาปักเป็นแรมเดือน หรือบางผืนใช้เวลาเป็นปีก็มี

ศ.ศ.ป. ได้นำทีมงานลงพื้นที่ ประสานความร่วมมือกับช่างฝีมือท้องถิ่น และหน่วยงานท้องถิ่น ร่วมกันพัฒนาให้เกิดเป็นชิ้นงานที่มีหลากหลายขึ้น ตอบโจทย์ความต้องการของตลาดได้ และมีรูปแบบร่วมสมัย เช่น เก้าอี้มีพนักแขน (Armchair) เบาะรองนั่ง สมุดโน้ต หมอนอิง หุ้มด้วยผ้าปักอาข่า เสื้อผ้า และกระเป๋า

นักออกแบบรับเชิญของโครงการ คุณนครินทร์ ยาโน หรือ คุณเก่ง ก็เป็นคนในพื้นที่ ซึ่งโดยปกติแล้ว ศ.ศ.ป. จะเชิญนักออกแบบมาจากกรุงเทพฯ แต่สำหรับโดยครั้งนี้ ศ.ศ.ป. ต้องการ นักออกแบบที่มีประสบการณ์ด้านงานผ้า ซึ่งสามารถเข้าใจความรู้สึกนึกคิด และวัฒนธรรม ชีวิตความเป็นอยู่ของชาวไทยภูเขาเป็นหลัก ที่สำคัญที่สุด นักออกแบบจะเป็นคนหาช่องทางในการจำหน่าย และนำสินค้าออกสู่ตลาดได้ด้วย

บ้านห้วยเมืองงาม อำเภอแม่เมาะ จังหวัดเชียงใหม่
Baan Huai Mueang Ngam, Mae Ai district, Chiang Mai province.

เมื่อปี 2547 นครินทร์ ยาโน ชาวอำเภอสารภี จังหวัดเชียงใหม่ ตัดสินใจเดินทางกลับบ้านเกิดของตนเอง พร้อมกับได้นำประสบการณ์ที่สั่งสมหลายปีในการทำงานด้านออกแบบสิ่งทอ เพื่อค้นหาความสุขที่แท้จริงยั่งยืน และพบว่าการทำสิ่งที่ตนเองรักคือ การทำผลิตภัณฑ์สิ่งทอที่นำเอาเอกลักษณ์ท้องถิ่น สอดแทรกงานศิลปะหัตถกรรมเข้าไป เป็นการเพิ่มคุณค่าและมูลค่าให้แก่ผลิตภัณฑ์ประเภทนี้ได้เป็นอย่างดี อีกทั้งได้กลับมาใช้เวลาใกล้ชิดกับครอบครัว ตลอดจนถึงสามารถจัดจ้างสร้างรายได้ ทำประโยชน์ที่แบ่งคืนกลับสู่สมาชิกในชุมชนที่ตนเองอาศัยอยู่ด้วย

“ในด้านของการออกแบบ เรามองว่า ผ้าชิ้นพวกนี้ราคาสูงมาก เป็นหลายพันหรือเป็นหมื่นบาท แต่เราก็นำผ้าพวกนี้มาทำเป็นของชนิดอื่นบ้างเพื่อให้เข้ากับคนรุ่นใหม่ ทำให้ผ้าปักของชาวอาข่า ซึ่งเป็นของสูงค่าราคาแพง มาทำให้คนธรรมดาสามารถเข้าถึงได้ง่ายขึ้น เลยออกแบบมาเป็นกลุ่มเสื้อผ้าเครื่องแต่งกาย และของตกแต่งร่างกาย เช่น กระเป๋าหลากหลายขนาด หลากหลายชนิด สมุดหุ้มปก รวมไปถึง

ของตกแต่งบ้านแบบต่างๆ เช่น โซฟา หมอนอิง ตุ๊กตาน่ารัก นำเอาเอ็นดูเหมาะสำหรับเป็นของขวัญให้กับคนที่เรารักในวันสำคัญเช่นในวันปีใหม่ที่จะมาถึงนี้”

คุณแสงระวีย้ำว่า เมื่อใช้ผ้าปักน้อยลง โดยผสมกับผ้าพื้นสีอื่นๆ สามารถลดต้นทุนของสินค้าชุดใหม่นี้ได้ โดยสามารถขายในราคาถูกลงโดยชาวไทยก็ยังสามารถจับต้องได้

นอกจากให้นักออกแบบในโครงการช่วยประชาสัมพันธ์และทำตลาดเองแล้ว ศ.ศ.ป. ก็มีช่วยในเรื่องของการทำตลาดเพิ่มขึ้นโดยการนำผลิตภัณฑ์เหล่านี้ไปออกงานแสดงสินค้าต่างๆ เช่น “งานฝ้ายทอใจ” เมื่อเดือนมิถุนายน และ “งานนวัตกรรมศิลป์ไทย เทิดไท้องค์ราชินี” ในเดือนสิงหาคม ที่ผ่านมามีตามล้าดับ และเนื่องจากเป็นผลิตภัณฑ์ที่ทำขึ้นเพื่อจำหน่าย ในงานก็จะมีคนสั่งซื้อผลงานและนำสินค้ากลับไปเลย สินค้าที่ขายดีก็คือตุ๊กตาชาวเขาหน้าตาน่ารักที่ทาง ศ.ศ.ป. ส่งทำเพื่อนำไปขายที่ร้าน SACICT ที่สนามบินสุวรรณภูมิ

นอกจากใช้ในครัวเรือนแล้วยังทำผลิตภัณฑ์เพื่อจำหน่ายอีกด้วย
Besides domestic use, the products are also for sales.

นับเป็นความสำเร็จที่น่ายินดี ที่ ศ.ศ.ป. เข้าไปร่วมสร้างงาน สร้างรายได้ โดยการให้คำปรึกษาและพัฒนาผลิตภัณฑ์นั้น สามารถสร้างมูลค่าเพิ่มให้สินค้า ซึ่งในตอนนี้มีคำสั่งซื้อจากหน่วยงานภาครัฐสั่งเป็นของขวัญสำหรับคณะทูตในประเทศไทยกว่า 30 ประเทศ และคำสั่งซื้อจากอีกหลายๆ หน่วยงานที่สนใจติดต่อเข้ามาทั้งโดยทางตรงยังนักออกแบบในโครงการ และส่งมายัง ศ.ศ.ป. ให้ช่วยประสานงานให้

ทั้งหมดนี้ เกิดขึ้นจาก ต้นน้ำ คือ น้ำพระราชหฤทัยของพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช ที่ทรงมีต่อพสกนิกรชาวไทย จากนั้นจนกาลเวลาผ่านไปจนถึงวันนี้ เหตุการณ์ได้พิสูจน์อย่างแน่ชัด จนเป็นผลให้เกิดความมั่นคง และความอยู่รอดปลอดภัยของประชาชนชาวไทยดังปรากฏชัดในปัจจุบัน ❖

*เราก็นำผ้าพวกนี้มาทำเป็นของชนิดอื่นบ้าง
เพื่อให้เข้ากับคนรุ่นใหม่ ทำให้ผ้าปักของ
ชาวอาข่า ซึ่งเป็นของสูงค่าราคาแพง
มากทำให้คนธรรมดาสามารถเข้าถึงได้ง่ายขึ้น*

Tribal Heritage: Then and Now

SACICT Follows in the Royal Footsteps

Words Pokpong Wongkaeo Photos SACICT

His Majesty King Bhumibol Adulyadej has always been seen as a devoted father, a patriarch determined to tackle the difficulties of his people as if they were his own. He made every effort to improve the living conditions of his people so that they could live happily through assistance that was based on the “enough to eat” principle. Throughout his 70 years on the Throne, the late King demonstrated, both directly and indirectly, his wisdom in many fields for the betterment of all Thai lives.

During his long and distinguished lifetime, we always saw him go the distance in visiting his people especially off the beaten tracks in remote areas where life was hard. We are well aware that he usually spent more days in the villages than in the comfortable capital with determination to compile hard information on the problems faced by the people in each locality. At the same time, he would also take time to observe and collect details on the environment and the geographical conditions. The data were later used as bases in initiating thousands of development projects as we have come to know today.

And from his plan, His Majesty King Bhumibol usually proposed to the government several thoughts and ideas leading to the betterment of quality of life of Thai people. There have been over 4,000 projects covering extensive fields of agriculture, environmental protection, public health, vocational training, water source development,

communications, and even social welfare. His projects are closely monitored through a unique communication agency called Office of the Royal Development Project Board, whose job being to supervise, follow up, and evaluate the good and the bad, as well as oversee how the projects are faring countrywide.

The destination of Village Trail in this issue is Baan Huai Mueang Ngam, Mae Ai district – the northernmost district of Chiang Mai province bordering the Republic of the Union of Myanmar in the north. A road to the east connects this remote district to Chiang Rai via Mae Chan district through steep mountains and deep valleys. Travelling from Chiang Mai city is not that difficult. But as Chiang Mai is the largest province in the north in terms of area, the extraordinarily long distance from the city centre to this particular village is as tiring as travelling through many provinces.

*He found out that his best trade – textile products
with a local twist – could well become his life’s work.*

We are about to see here the development project of Akha craft heritage at Baan Huai Mueang Ngam which is a part of Royal Highland Agricultural Development Project in Mae Ai district, Chiang Mai.

On hand to offer all information pertaining to the intricate embroidery of the Akha, one of the many Thai ethnic groups is Ms. Saengrawee Singhawiboon, Manager of Product Development and Innovative Crafts Department, The SUPPORT Arts and Crafts International Centre of Thailand (Public Organization) or SACICT, the agency entrusted to support the preservation of this tribal craft heritage project.

According to Ms. Saengrawee, SACICT was entrusted by the Ministry of Commerce to undertake this challenging project following the kind request of Privy Councillor Palakorn Suwanrath. On one of his regular journeys with the team to assess the operational results of the royal projects in the North, the Privy Councillor found the community of Baan Huai Mueang Ngam as a potential source of crafts. He then suggested that SACICT be approached and consulted for possible assistance and support to the community’s art and craft activity. In response to his request, a SACICT team travelled to the village to learn about the current craft situation and then returned to brainstorm, seeking ways to support and promote this craft trade.

“After collecting all necessary information about the community and their products, we discussed how we could best support them. Late last year, we came to the conclusion that we would concentrate on the preservation of the original Akha patterns. There would be neither the application of modern patterns nor fusion with any other pattern. As we aim to uphold the tribal heritage, our support will only be in the form of improving the product functionality which would be decided by our guest designer,” Khun Saengrawee disclosed.

“Generally, the quality of life in any hilltribe is considerably improved and upgraded following the setting up of royally-initiated projects in the areas, at least to the point where they can sustain themselves. SACICT merely needs to help strengthen their craft vocational skills and expand sales channels. If these people see the growth in their income, they may consider expanding their production capacity and make handicrafts as a supplementary occupation,” she explained.

The Akha people of Baan Huai Mueang Ngam have always been known for their mastery in textile weaving and embroidery, both for use in their households as well as for trade. Most of their products come in the form of clothing, bags, and fabrics. They are made of premium yarns using complicated methods, which make them quite expensive. Some pieces take months, or even years, to complete.

The collaboration between SACICT and the local designer has led to success beyond expectation.

A SACICT team returned to the village having already secured cooperation of a local designer and local government agencies, to jointly develop the contemporary and more functional lines of products which comply with consumer taste so that they could compete in the market. Some of newly developed products made from these sophisticated embroidered fabrics are armchairs, cushions, notebooks, triangular pillows, clothing, and bags of many designs and sizes.

SACICT is used to bringing in top designers from Bangkok to work with communities but this time it needed someone with experience in making textile merchandise while understanding the local culture and the nature of the people he or she would work with. This particular designer must also be proficient in marketing – in short, a designer-trader hybrid. A local guest designer, Nakharin “Keng” Yano was chosen for the job.

Nakharin is a native of Saraphi district of Chiang Mai with years of experience in textile craft design and trade. After years in Bangkok, he decided to return to his roots in 2004 in search of true and everlasting happiness. He found out that his best trade – textile products with a local twist – could well become his life’s work. And it is clear that not only he could make a decent living for himself, but also for the community he calls home.

“In terms of design, I could see for myself that these pieces of cloth were very expensive... some pieces were worth thousands of baht or even tens of thousands of baht. So we incorporated a few adjustments and turned these expensive raw materials into many more products, which I believe

would better suit the tastes of the new generation of consumers. Out of these beautiful Akha embroidered fabrics, we made some clothes, accessories, and home decorative items including bags, notebooks, sofas, cushions, triangular pillows, and cute hilltribe dolls, which I believe will make great gifts for the loved ones for New Year or any occasion,” Khun Saengrawee elaborated.

This way, she said, the cost would be reduced considerably, making them more affordable for both foreigners and also all Thai people.

In addition to the designer’s contribution, SACICT has also broadened the market for these crafts by introducing them at several trade fairs and exhibitions, most recently at the Annual Cotton Fair (Fai Tor Jai) in June 2016, and the International Innovative Craft Fair (IICF) in August. The best-selling items were the cute dolls, which have been specially ordered for sale at the SACICT boutique at Suvarnabhumi International Airport.

The collaboration between SACICT and the local designer has led to successes beyond expectation. Purchase orders keep flowing in including the Government’s order of New Year gifts for more than 30 foreign missions in Thailand. Orders are sent directly to the designer, and also through SACICT.

All this has happened under the benevolence of the visionary monarch, King Bhumibol Adulyadej who has compassion towards each and every one of his people regardless of class, religion and race... The King who trod every inch of the land to make it a happy place to live. ❖

ผลิตภัณฑ์หลากหลายของบ้านห้วยเมืองงาม
A large variety of products of Baan Huai Mueang Ngam.

มุ่งมั่นสืบสานพระราชดำริ ปั้นนายหนังรุ่นใหม่

เรื่อง พัชรีย์ เหลืองอุทัย ภาพ วาที ทรัพย์สิน

แม้วันเวลาจะผ่านมานานกว่า 30 ปี แต่หนึ่งภาพแห่งความประทับใจยังคงแจ่มชัดอยู่ในความทรงจำของสมาชิกทุกคนในตระกูล “ทรัพย์สิน” ทายาทของนายสุชาติ ทรัพย์สิน ผู้ล่วงลับ ผู้ที่รู้จักกันในนาม “หนังสุชาติ” ในฐานะครูศิลป์ของแผ่นดิน และศิลปินแห่งชาติ สาขาศิลปะการแสดง (การแสดงพื้นบ้าน) พ.ศ. 2549 ดังคำบอกเล่าของ อาจารย์วาที ทรัพย์สิน ทายาทช่างศิลป์หัตถกรรมบุตรชายคนโตจากพี่น้อง 4 คนที่ยังคงเดินหน้าอนุรักษ์หนังตะลุง มรดกภูมิปัญญาไทยอันเปรียบเสมือนเป็นหัวใจแห่งวัฒนธรรมชาวน้ำใต้

“เป็นความประทับใจที่พวกผมจดจำไว้ไม่มีวันลืม เมื่อพ่อและครอบครัวได้มีโอกาสเข้าเฝ้าฯ และเซ็ดหนังตะลุงถวายเฉพาะพระพักตร์พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ 9 และสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ ครั้นเสด็จพระราชดำเนินแปรพระราชฐานไปประทับ ณ พระตำหนักทักษิณราชินีเวศน์ ตำบลกละวอเหนือ จังหวัดนราธิวาส เมื่อปี 2527 ในครั้งนั้น พ่อได้ทูลเกล้าฯ ถวายรูปหนังตะลุง ทั้งชุดพร้อมด้วยเครื่องดนตรีอีกด้วย”

อาจารย์วาทีเล่าให้ฟังด้วยความซาบซึ้งในพระมหากรุณาธิคุณ “พระองค์ท่านตรัสกับพ่อว่า ‘ขอบใจที่รักษาของเก่าไว้ให้ ขอให้ช่วยเผยแพร่ ช่วยถ่ายทอด และอย่าหวงวิชา’ ซึ่งนับเป็นสิ่งที่สำคัญและสร้างความภาคภูมิใจให้กับพ่อและครอบครัวมากที่สุดในชีวิต พระองค์ท่านยังตรัสถามพ่ออีกว่า ผมเล่นหนังได้ไหม ทำให้ผมได้มีโอกาสขับกลอนหนึ่งบทถวาย และทรงชมว่า ผมเล่นได้ดีกว่าพ่อเสียอีก ผมถือว่านี่คือพรอันล้ำค่าที่พระองค์ท่านพระราชทานให้”

ผมหารายได้จากอาชีพหนังตะลุงเพื่อเป็นทุนเรียนต่อจนจบปริญญาโท
ผมจึงเข้าเฝ้าอาชีพแกะสลักรูปหนังและแสดงหนังตะลุงของพ่อว่า
เป็นอาชีพที่สามารถเลี้ยงตัวเองได้

(บนสุดซ้าย) ครูสุชาติ ทรัพย์สิน ครูศิลป์ของแผ่นดิน และศิลปินแห่งชาติ สาขาศิลปะการแสดง (การแสดงพื้นบ้าน)
 (ซ้าย) อาจารย์วาทิ ทรัพย์สิน และพิพิธภัณฑ์หนังตะลุงแห่งแรกของไทย
 (Top Left) Khru Sachart Subsinsin, Master Artisan of Thailand and National Artist in Performing Arts.
 (Above Left) Ajarn Watee Subsinsin and Thailand's first Nang Talung Museum

เขาเล่าต่อว่า ในโอกาสนั้น พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯ รัชกาลที่ 9 ยังรับสั่งให้พ่อบันทึกการแสดงหนังตะลุงในรูปแบบวิดีโอ เรื่อง "ธรรมะย่อมชนะอธรรม" ไว้ทุกเกล้าย ถวายเพื่อทอดพระเนตรเนื่องจากทรงมีเวลาน้อย

กว่าสี่ทศวรรษที่ผ่านการปลุกฝังหล่อหลอมให้เห็นถึงคุณค่าและจิตวิญญาณของหนังตะลุงจากบิดา อาจารย์วาทิ เล่าว่า พ่อสอนให้ทุกอย่าง เริ่มด้วยการหัดตอกหนัง (แกะสลักหนัง) ตั้งแต่เรียนอนุบาล ในขณะที่นั้น เรื่องการอนุรักษ์ศิลปะการแสดงพื้นบ้านยังไม่ได้รับการยอมรับจากสังคม หรือแม้แต่ในหมู่เครือญาติ แต่พ่อเพียรพยายามสอนให้ลูกทำหนังเพื่อเป็นอาชีพติดตัว เพราะครอบครัวมีฐานะยากจนและไม่มีเรือกสวนไร่นาไว้ให้เป็นมรดก

พ่อมีวิธีสร้างแรงจูงใจให้ลูกๆ สนใจเรียนรู้หนังตะลุง โดยเริ่มจากการแกะสลักรูปหนังแบบง่ายๆ และต้องทำชิ้นงานให้เสร็จเรียบร้อยจึงจะสามารถไปเล่นกับเพื่อนๆ ได้ พ่อขายได้ตัวละ 10-20 บาท พ่อก็เอาเงินมาให้เป็นค่าขนม พร้อมกับสอนให้ลูกๆ เห็นคุณค่าของเงินและรู้จักเก็บออม ขณะเดียวกัน พ่อจะส่งเสริมให้ลูกมีการศึกษาอย่างเต็มที่

เมื่อศึกษาในระดับมัธยม วาทิเริ่มมีความชำนาญในการแกะสลักรูปหนังจนกลายเป็นแรงงานในครอบครัวอย่างเต็มตัว และในช่วงปี 2520 ซึ่งเป็นช่วงเวลาที่มีการท่องเที่ยวไทยมีการเจริญเติบโตอย่างรวดเร็ว จังหวัดนครศรีธรรมราชก็ได้รับอานิสสงฆ์ไปด้วย และเนื่องจากบ้านนายหนังสุชาติอยู่ใกล้วัดพระมหาธาตุวรมหาวิหาร ซึ่งเป็นโบราณสถานศักดิ์สิทธิ์และเป็นแหล่งท่องเที่ยวสำคัญสำหรับนักท่องเที่ยวทั้งชาวไทยและต่างชาติ ส่งผลให้รูปหนังตะลุงและของที่ระลึกที่ทำจากเศษหนังขายดิบขายดีจนวาทิเกิดความคิดที่จะทำหนังตะลุงเพื่อหาทุนการศึกษาของตัวเอง

นอกจากแกะสลักรูปหนังและทำของที่ระลึกแล้ว วาทิยังติดตามคณะหนังตะลุงของพ่อไปแสดงตามสถานที่ต่างๆ ทั่วภาคใต้ เขาหัดเล่นเครื่องดนตรี พากย์หนัง และขีดหนังตะลุงมาตั้งแต่อายุเพียง 15 ปี

ผมไม่ได้เป็นทหารปกป้องประเทศชาติ แต่ผมเป็นศิลปินรักษามรดกทางวัฒนธรรม และถ่ายทอดองค์ความรู้และประสบการณ์ให้คนรุ่นหลังสืบต่อไป

“ผมหารายได้จากอาชีพหนึ่งตระกูลเพื่อเป็นทุนเรียนต่อจนจบปริญญาโท ผมจึงเข้าใจอาชีพและสักรูปหนึ่งและแสดงหนึ่งตระกูลของพ่อว่า เป็นอาชีพที่สามารถเลี้ยงตัวเองได้ และมีความภูมิใจที่สามารถหาเงินได้เองตั้งแต่เด็ก”

หลังจากจบการศึกษาปริญญาโท สาขาโบราณคดี เอกมานุษยวิทยา มหาวิทยาลัยศิลปากร และทำหน้าที่เป็นอาจารย์ประจำคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช อาจารย์วาทียังคงเป็นหัวเรี่ยวหัวแรงสำคัญของบ้านหนึ่งสุชาติ และมีแนวคิดจะต่อยอดจากการแกะรูปหนึ่ง จึงเป็นที่มาในการริเริ่มแปลสภาพบ้านไม้เล็กๆ สองชั้นเป็นพิพิธภัณฑ์พื้นบ้านหนึ่งตระกูล สุชาติ ทรัพย์สิน นครศรีธรรมราช ในปี 2530

ต่อมา อาจารย์วาทียังมีความเห็นว่า พิพิธภัณฑ์แห่งนี้ไม่ควรเป็นเพียงแค่สถานที่สะสมรูปหนึ่งตระกูลเก่าแก่ที่ได้มาจากทั่วทุกภูมิภาคของประเทศ และรูปหนึ่งตระกูลนานาชาติเท่านั้น แต่ควรทำให้เป็นแหล่งเรียนรู้ที่จะเกิดความยั่งยืน โดยเปิดโอกาสให้ผู้สนใจเข้ามาเรียนรู้และลงมือทำ ตั้งแต่การแกะสลักรูปหนึ่ง ทาสี การพากย์ และการเชิดหนึ่งตระกูล โดยไม่เสียค่าใช้จ่ายใดๆ

ดังนั้น ที่นี่จึงไม่เพียงแต่เป็นพิพิธภัณฑ์หนึ่งตระกูลแห่งแรกของไทย แต่ยังเป็นแหล่งเรียนรู้มรดกทางวัฒนธรรมท้องถิ่นภาคใต้ของประเทศ ซึ่งได้รับรางวัลดีเด่น ประเภทแหล่งท่องเที่ยววัฒนธรรมและโบราณสถาน ปี พ.ศ.2539 และรางวัลกวีร้อยเอ็ดเยี่ยมอุตสาหกรรมท่องเที่ยวไทย ประเภทแหล่งท่องเที่ยววัฒนธรรมเพื่อการเรียนรู้ ปี พ.ศ.2553 ส่วนอาจารย์วาทียังก็ได้รับคัดเลือกโดยศูนย์ส่งเสริมศิลปาชีพระหว่างประเทศ (องค์การมหาชน) หรือ ศ.ศ.ป. ให้เป็น 1 ใน 10 ทายาทช่างศิลปหัตถกรรม หรือทายาทหัตถศิลป์ ปี 2556 ประเภทศิลปหัตถกรรมเครื่องหนึ่ง (แกะรูปหนึ่งตระกูล-หนึ่งใหญ่)

ที่น่าภูมิใจอย่างยิ่งก็คือ การที่คณะแสดงหนึ่งสุชาติ มีโอกาสได้ไปเผยแพร่ศิลปวัฒนธรรมไทยและสร้างชื่อเสียงให้ประเทศชาติในกว่า 10 ประเทศ เช่น อินเดีย ญี่ปุ่น เยอรมนี ฯลฯ

พิพิธภัณฑ์พื้นบ้านหนึ่งตระกูล สุชาติ ทรัพย์สิน นครศรีธรรมราช

เลขที่ 6 ถนนศรีธรรมโคก ซอย 3 ต.ในเมือง อ.เมือง
จ.นครศรีธรรมราช 80000 โทรศัพท์ 0-7534-6394
อีเมล: watee2510@gmail.com

เข้าชมฟรี

รวมทั้งการที่สถานีโทรทัศน์ เอ็นเอชเค ประเทศญี่ปุ่น ได้เลือกคณะหนึ่งตระกูลของสุชาติเพื่อถ่ายทำสารคดี เนื่องจากหนึ่งสุชาติเป็นเพียงคณะหนึ่งเดียวในเอเชียที่ยังคงอนุรักษ์เครื่องดนตรีแบบดั้งเดิมซึ่งเรียกว่า เครื่องห้า ประกอบด้วย โหม่ง ฉิ่ง ทับ กลองตุ๊ก และปี่ โดยไม่ใช้เครื่องดนตรีสากล

“ผมภูมิใจในตัวพ่อที่มีความมุ่งมั่นพยายามเรียนรู้ด้วยตัวเอง และทำอะไรก็จะทำให้ดีที่สุด พ่อสอนเสมอว่า เราต้องรู้จักรากของหนึ่งตระกูลจึงจะสามารถถ่ายทอดงานออกมาได้ดี ซึ่งผมถือว่าพ่อเป็นนักอนุรักษ์มากกว่าเป็นนักพัฒนา”

อาจารย์วาทีกกล่าวว่า นอกจากเป็นอาจารย์ และผู้อำนวยการศูนย์วัฒนธรรม มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราชแล้ว อาจารย์ยังใช้พิพิธภัณฑ์ เป็นห้องเรียนสำหรับนักศึกษาและเยาวชนที่สนใจอีกด้วย เพื่อเป็นอีกช่องทางในการเผยแพร่และสืบสานหนึ่งตระกูลต่อไป อาจารย์ยังให้ความเห็นอีกว่าการสร้างคนรุ่นใหม่ให้สานต่อศิลปะการแสดงพื้นบ้านจะต้องสร้างเวทีให้เด็กมีโอกาสได้แสดงความสามารถ และมีการแลกเปลี่ยนวัฒนธรรมกับประเทศในภูมิภาคอาเซียนอย่างไรก็ตาม เราจะต้องสร้างภูมิฐานทางวัฒนธรรมให้เข้มแข็ง ต้องมีความเป็นตัวตน มีอัตลักษณ์ทางวัฒนธรรมภาคใต้ จึงจะสามารถอนุรักษ์วัฒนธรรมไว้อย่างยั่งยืน

หนึ่งตระกูลเป็นศิลปะการแสดงที่มีความร่วมสมัย โดยเป็นสื่อถ่ายทอดเรื่องราวทางสังคมในแต่ละยุค อาทิ ยุคมานาไทย ในสมัยจอมพล ป. พิบูลสงคราม เป็นนายกรัฐมนตรี ซึ่งคนไทยนิยมสวมหมวก และสุภาพสตรีจะถือผ้าเช็ดหน้า ก็ถูกถ่ายทอดลงบนแผ่นหนึ่งตระกูลซึ่งได้จัดแสดงไว้ในพิพิธภัณฑ์ ในอนาคต อาจารย์วาทียอยากสร้างชุดหนึ่งตระกูลให้เหมือนกับการเชิดหนึ่งใหญ่ ซึ่งจะเป็นการรวมพลังศิลปินทั้งรุ่นเก่าและรุ่นใหม่อย่างน้อย 30 คน แม้จะเป็นงานยากเพราะต้องวางแผนงานตั้งแต่ขบวนการสร้างรูปหนึ่ง ไปจนกระทั่งการจัดคิวการแสดงของแต่ละศิลปินให้ประสานกลมกลืนกัน

“ครอบครัวผมได้เดินตามพระราชดำริของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯ รัชกาลที่ 9 มาโดยตลอด และแม้ว่าคุณพ่อได้ถึงแก่กรรมไปเมื่อเดือนพฤศจิกายนปีที่แล้ว ผมก็ได้ตั้งปณิธานที่จะสืบทอดพันธกิจนี้ต่อไป และผมก็จะทดแทนคุณหนึ่งตระกูล ผมไม่ได้เป็นทหารปกป้องประเทศชาติ แต่ผมเป็นศิลปินรักษามรดกทางวัฒนธรรม และถ่ายทอดองค์ความรู้และประสบการณ์ให้คนรุ่นหลังสืบต่อไป” อาจารย์วาทีกกล่าวหนักแน่น ■

A Return to Nang Talung... Devoted to the Royal Remark

Words Patcharee Luenguthai Photos Watee Subsin

It's been over 30 years but those impressive scenes remain vivid in Ajarn Watee Subsin's mind...an everlasting memory of an audience graciously granted by Their Majesties King Bhumibol Adulyadej and Her Majesty Queen Sirikit to his late father, Master Artisan of Thailand and National Artist (Folkloric Performance) Suchart Subsin and his family.

"It was most memorable for my father and our whole family to be granted an audience and to perform for Their Majesties at the Thaksin Ratchaniwet Palace in Tambon Kaluwo Nuea, Narathiwat one evening in 1984. My father also presented His Majesty a set of buffalo-hide Nang Talung puppets and musical instruments," recalled the eldest of the four sons of the legendary "Nai Nang Talung" or shadow puppet master.

He continued: "His Majesty thanked my father for preserving our traditional art and asked him to propagate it by transferring the knowledge without reservation. His Majesty's attention and remark brought the greatest pride to our family."

With deepest gratitude, Watee disclosed that the King also asked: "Can your son perform the shadow play" And he then had a chance to recite the verse (called "wa bot") in southern dialect. "His Majesty complimented me by saying to my father that 'the son did it even better than the father.' And I regarded this as the most precious gift bestowed by the King."

In addition, the King asked Nang Suchart to record the shadow play titled "Dharma Always Wins Over Evils" in video format for his future viewing since there was only little time to perform at the royal residence.

เข้าเฝ้าพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช และสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี
In audience with His Majesty King Bhumibol Adulyadej and Her Royal Highness Princess Maha Chakri Siridhorn.

For more than 40 years, Watee had been mentored by his father until the latter passed away late last year. He's naturally the torch-bearer in the mission to preserve this folkloric art. This, he said, was not just an intangible Thai heritage, but also regarded as the heart of southern culture.

Watee explained that his father first taught him to carve Nang Talung buffalo-hide puppets when he was in kindergarten. Back then, the preservation of folk performing arts was not recognised by society or even his relatives. But Nang Suchart was determined and persisted in teaching his children to carve Nang Talung. He reasoned that making Talung handicrafts could be their occupation in the future as there was no land to inherit.

Nang Suchart had a way of inspiring and motivating children to learn about Nang Talung. He made them work on easy pieces and had them finished before leaving to play with their friends. And when their handicrafts were sold, usually at just 10-20 Baht apiece, the theatre master would give them the money along with advices on the value of money and savings. Meanwhile, he fully supported their education.

While in secondary school, Watee demonstrated his skill for carving Nang Talung and became a key craftsman in the family. Tourism boom in Thailand in 1977 was also a boon to Nakhon Si Thammarat. This gave a significant boost to Talung craft products, which became popular with tourists, thanks to the location of Nang Suchart's home near Wat Phra Mahathat Woramahawihan, a sacred historical site and major tourist attraction. Watee made souvenir fans and keychains for sales and they sold so well that he came up with the idea of seriously producing Talung craft products to fund his further studies.

And that's not all... the young man also joined his father's famous shadow play troupe on performance tour throughout the southern region. Watee played the musical instruments and became involved in the narration and puppeteering from the age of 15.

This, he said, was not just an intangible Thai heritage, but also regarded as the heart of southern culture.

“I earned money from Nang Talung to continue my studies until I graduated with a Master’s Degree. I could see that Nang Talung puppet carving and performance could be an occupation from which to earn a living. I’m proud to have made money since I was very young.”

After graduating with a Master’s Degree in Archaeology with a major in Anthropology, Watee found work as a lecturer at the Faculty of Humanities and Social Sciences, Nakhon Si Thammarat Rajabhat University. He also remains a key mover in the Nang Suchart Home and by 1987, his desire to expand the home of leather Talung carving inspired him to transform a small two-storey wooden house in Nakhon Si Thammarat into the Baan Nang Talung Suchart Subsin Folk Museum.

Watee later decided that the museum should not be only a place to collect and showcase old Nang Talung puppets from around the country

Talung/Nang Yai) by The SUPPORT Arts and Crafts International Centre of Thailand (Public Organization) or SACICT.

Also bringing pride to the family meanwhile was the opportunity for the troupe to embark on international performance tour in more than 10 countries including India, Japan and Germany. Moreover, Nang Talung Suchart was the only Asian troupe chosen by NHK television channel of Japan to feature in its documentary programme, in view of its preservation of the traditional musical instruments – the five-piece ensemble of drum (klong), flute (pi), cymbals (ching), gong, and the one-sided drum (thub).

“I am very much proud of my father who was self-taught person. He learned things by himself and always do his very best. Father always taught me that we must know the roots of Nang Talung in order to do the works perfectly,” he said.

*I cannot serve the country by being a soldier, but by being an artist
I can help preserve the cultural heritage and transfer
the knowledge to the next generation.*

and the world, but should also function as a learning centre. The museum would allow interested people to learn and practice Nang Talung carving, painting, dubbing and puppeteering free of charges.

The first Nang Talung Museum of Thailand and an important learning centre for the country’s cultural heritage soon won Thailand Tourism Award in the category of Historical and Cultural Tourist Attractions in 1996, and the Kinnaree Award of Excellence in tourist destination for recreation in 2010. For his part, Watee was recognised as one of the 10 Craftsmanship Descendants in 2013 in the category of leather arts and handicrafts (Nang

Watee added that apart from his job as lecturer and director of the Cultural Centre at Nakhon Si Thammarat Rajabhat University, he had made Baan Nang Talung Museum a classroom for the university students and interested young people as well. That serves as another channel to promote and carry on with Nang Talung.

Watee suggested that if the young generation is to be inspired towards preservation of performing folk arts, it’s essential that a platform is provided so children may show their capabilities and exchange their culture with other ASEAN member countries.

บ้านศิลปินแห่งชาติ สุชาติ ทรัพย์สิน
นครศรีธรรมราช
House of the National Artist
Suchart Subsin,
Nakhon Si Thammarat

However, the young Thai people also need a strong cultural inoculation of personality and southern culture identity if preservation is to be sustainable.

The contemporary art of Nang Talung is a medium that transfers social messages in each period of time. For example, in the Mala Nam Thai (Hat-wearing campaign) era of Prime Minister Field Marshal Plaek Pibulsonggram's tenure during the '40s and early '50s, audience could see Nang Talung male and female figures wearing hats with the ladies carrying handkerchiefs.

In the future, Watee aims to create a set of Nang Talung characters similar to those used in Nang Yai (big puppets), a major effort involving at least 30 artists, both old and new generation. A mammoth task, it requires a seamless execution both in terms of planning and coordinating each and every one of these participants. Yet, he is determined to turn this dream into reality one day.

"My family has always followed the royal initiatives and advice of His Majesty King Rama 9. Though my father passed away since last November, I have the determination and unwavering commitment towards His Majesty's request to propagate this beautiful performing art form. I cannot serve the country by being a soldier, but by being an artist I can help preserve the cultural heritage and transfer the knowledge to the next generation," Watee concluded.

**Baan Nang Talung
Suchart Subsin Museum**

No. 6, Si Thammasoke, Soi 3,
Tambon Nai Muang
Muang District,
Nakhon Si Thammarat 80000
Contact 0-7534-6394
Email: watee2510@gmail.com

Free admission

“ไตรส่องแสง” โคมไฟสามสัญชาติที่เกิดจากการแลกเปลี่ยนองค์ความรู้และเชื่อมโยงการพัฒนาผลิตภัณฑ์ร่วมกันของครูช่างทั้ง 3 ประเทศ
“Tri Song Sang” (Triple Illumination) Lamp, the end product from the exchange of knowledge between master craftsmen from 3 countries.

“ดูนโลหะ”

หัตถศิลป์ไทยในวัฒนธรรมร่วม สืบสานภูมิปัญญาเชิงช่างไทย-กัมพูชา-อินโดนีเซีย

เรื่อง สวสรณ หงษ์สุวรรณ ภาพ ศ.ศ.ป.

เป็นที่ประจักษ์ชัดไปทั่วโลกว่า “งานหัตถศิลป์ไทย” นั้น งดงามวิจิตร
ประณีต มีเอกลักษณ์โดดเด่น เป็นตัวแทนชนชาติไทยบอกเล่าเรื่องราว
ของอารยธรรมและวัฒนธรรมล้ำค่า สะท้อนภูมิปัญญาที่เฉียบคมในสายตา
ของนานาชาติ และนำมาซึ่งชื่อเสียงและรายได้ให้ประเทศ ตลอดจน
ภาพลักษณ์ดีงามของคนไทย ส่งเสริมให้เกิดความสนใจในการเรียนรู้
เพื่อสืบทอดสู่คนรุ่นต่อไป

คุณแสงระวี สิงห์วิบูลย์ ผู้จัดการสายงานพัฒนาผลิตภัณฑ์และนวัตกรรมศิลป ศูนย์ส่งเสริมศิลปาชีพระหว่างประเทศ
(องค์การมหาชน) หรือ ศ.ศ.ป. กล่าวว่า “งานดูนโลหะในประเทศไทยนับว่าเหลืออยู่น้อยมาก เราพบว่ามียุทธศาสตร์
การดูนโลหะในผลิตภัณฑ์ อย่างเช่น ชันน้ำ พานรอง ถาด กรอบรูป และวอลล์อาร์ต ที่สามารถหาชมได้ที่ถนน
วัวลาย จังหวัดเชียงใหม่ มีเพียงไม่กี่ชุมชน และมีช่างในกลุ่มดูนลายจากทั่วประเทศอาจจะไม่เกิน 10 คน”

ศ.ศ.ป. จึงมีแนวทางการฟื้นฟูและอนุรักษ์งานศิลปหัตถกรรมอันทรงคุณค่านี้ ผ่านโครงการพัฒนาผลิตภัณฑ์
ศิลปหัตถกรรมในวัฒนธรรมร่วม (Cross Cultural Crafts) โดยเชื่อมโยงผู้ที่มีทักษะสูง และความเชี่ยวชาญเฉพาะด้าน
เช่น กลุ่มครูช่างในระดับภูมิภาค สร้างเป็นเครือข่ายงานศิลปหัตถกรรมอาเซียน มีการแลกเปลี่ยนองค์ความรู้
สู่การพัฒนาต่อยอดผลิตภัณฑ์ ให้เป็นความร่วมมือสมัยในเชิงหัตถศิลป์ ถ่ายทอดองค์ความรู้ให้นักสร้างสรรค์
งานหัตถกรรมรุ่นใหม่ได้แลกเปลี่ยนเรียนรู้ สู่องค์ความรู้ใหม่และแรงบันดาลใจ

**งานดูนโลหะ เป็นภูมิปัญญาของช่างศิลป์ไทยที่สืบทอด
จากบรรพบุรุษจากรุ่นสู่รุ่น อันควรรักษาและเผยแพร่
ให้บุคคลทั่วไปได้ตระหนักถึงคุณค่า ร่วมชื่นชมและภาคภูมิใจ**

ผู้เข้าร่วมโครงการจากทั้งสามประเทศร่วมพัฒนาชิ้นงานใหม่
Participants from three countries are seen working together to create new products.

โครงการพัฒนาผลิตภัณฑ์ศิลปหัตถกรรมในวัฒนธรรมร่วม (Cross Cultural Crafts) ครั้งที่ 2 ซึ่งจัดขึ้นในปี 2559 นี้ ศ.ศ.ป. ได้รับความร่วมมือจากผู้มีทักษะชั้นสูงและเชี่ยวชาญในงานดินเผา จาก 3 ประเทศ ได้แก่ ครูติเรก สิทธิการ ครูศิลป์ของแผ่นดินปี 2554 จากประเทศไทย Mr.Dunadi ครูช่าง/ศิลปินผู้ประกอบการจากอินโดนีเซีย และ Ms.Ramaneth Heur ครูช่างจากกัมพูชา มาแลกเปลี่ยนองค์ความรู้ สร้างสรรค์และพัฒนาผลงานดินเผาที่มีร่วมกัน โดยในแต่ละชิ้นงานสามารถผสมผสานศิลป์จากไทย-กัมพูชา-อินโดนีเซีย ให้เกิดเป็นศิลปหัตถกรรมในวัฒนธรรมร่วมที่ทรงคุณค่าและน่าสนใจ

ศ.ศ.ป. ยังได้ให้โอกาสดำเนินงานช่างศิลปหัตถกรรม 3 ท่านคือ นายณัฐวุฒิ พลheim นางเพชรรัตน์ เจียวทอง และ นายอังคาร อุปันนท์ ร่วมเดินทางไปแลกเปลี่ยนองค์ความรู้ และศึกษางานในครั้งนี้เพื่อกลับมาสร้างสรรค์งานหัตถกรรม โดยผสมผสานความรู้เชิงช่างของแต่ละประเทศเข้าด้วยกัน

คุณแสงระวีอธิบายว่า งานดินเผหะในกลุ่มประเทศอาเซียนจะมีความแตกต่างออกไป เช่น อินโดนีเซียมักเป็นลวดลายเถาวัลย์อันเป็นลายเอกลักษณ์ประจำชาติ ในขณะที่กัมพูชาและไทยส่วนใหญ่เป็นลวดลายที่ออกแบบมาเพื่อเป็นพุทธบูชาและใช้ในพุทธศาสนา ในด้านรูปทรงงานชิ้นงานของแต่ละประเทศก็แตกต่างกันไป

การเดินทางไปแลกเปลี่ยนเรียนรู้และศึกษาครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อให้ได้องค์ความรู้ใหม่ๆ ไปพัฒนาผลิตภัณฑ์ และสร้างงานดินเผหะเพิ่มมากขึ้น รวมถึงการเตรียมความพร้อมที่จะรับมือกับสังคมที่เปลี่ยนแปลงไป โดยมีเป้าหมายเพื่อสร้างสรรค์งานต้นแบบ และเชื่อมโยงเครือข่ายองค์ความรู้ของช่าง/ชุมชน/นักออกแบบ ทั้งในประเทศและในอาเซียน เพื่อร่วมสืบทอดและพัฒนาให้เกิดผลิตภัณฑ์ใหม่ๆ ตามความต้องการของตลาด

- (ขวามบน) ลายดอกผักทอง รูปทรงกัมพูชา ทำลวดลายดอกไม้ตามแบบอินโดนีเซีย
- (ขวาล่าง) รูปทรงหม้อ การขึ้นทรงของอินโดนีเซียคุณลายแฉดดอกหมากของไทย
- (Top Right) Pumpkin flower motif from Cambodia in Indonesian style.
- (Bottom Right) Indonesian pot with Thai embossed floral designs.

(ซ้าย) ครูดิเรก สิทธิการ ครูศิลป์ของแผ่นดิน
 (ล่าง) นางอัมพวัน พิชาลัย ผู้อำนวยการ ศ.ศ.ป. นำคณะเยี่ยมชม
 งานคนโลหะ ที่วัดศรีสุพรรณ จ.เชียงใหม่
 (Left) Khru Direk Sithikarn
 (Bottom) Mrs. Amparwon Pichalai, CEO of SACICT led the
 delegation to learn about metal embossing craft at Wat Sri
 Suphan, Chiang Mai.

ภายหลังจากเสร็จสิ้นภารกิจเดินทาง ได้พบว่าทั้ง
 ครูศิลป์ของแผ่นดินและลูกศิษย์ ต่างก็เกิดมุมมองใหม่ๆ
 ขึ้นมากมาย อย่างเช่นครูศิลป์ เขาได้เห็นลวดลายและ
 เทคนิคการสร้างลวดลายใหม่ๆ จากประเทศอื่น จึงเกิด
 แรงบันดาลใจและมองเห็นว่า ลวดลายเทคนิคที่เมืองไทย
 ถิ่นนั้น ไม่จำเป็นต้องอยู่เฉพาะภายในวัดเท่านั้น และ
 สามารถนำไปพัฒนาให้อยู่กับรูปทรงสิ่งของต่างๆ ที่ใช้ในชีวิต
 ประจำวันได้ และรับรู้ถึงแนวทางในการบริหารจัดการธุรกิจ
 สมัยใหม่ เช่น อินโดนีเซียสามารถทำให้หัตถกรรมคุณลาย
 ส่งออกได้ และเติบโตอย่างรวดเร็ว โดยไม่สูญหาย

ส่วนกัมพูชาเด่นในด้านผู้สืบทอดมรดกภูมิปัญญาและ
 เป็นแรงงานฝีมือที่มีอยู่จำนวนมาก และมีใช้ทองแดงคุณลาย
 ช่วยให้ลดต้นทุนการผลิตลง จึงสามารถจำหน่ายในราคาถูก
 ได้ สำหรับประเทศไทยเรานั้นยังมีการพัฒนางานคุณลาย
 น้อยมาก ดังนั้นในการไปศึกษาและแลกเปลี่ยนครั้งนี้
 จึงนับว่าเป็นประโยชน์อย่างยิ่งที่จะได้นำองค์ความรู้และ
 แนวคิดจากมุมมองใหม่ๆ เหล่านี้ไปปรับใช้ในชุมชนอีกด้วย

งานคนโลหะ (งานคนลาย) เป็นภูมิปัญญาของช่างศิลป์
 ไทยที่สืบทอดจากบรรพบุรุษจากรุ่นสู่รุ่น อันควรค่าแก่การ
 เผยแพร่ให้บุคคลทั่วไปได้ตระหนักรู้ในคุณค่า ร่วมชื่นชม
 และภาคภูมิใจ นำไปสู่การร่วมแรงร่วมใจในการอนุรักษ์งาน
 ศิลป์เหล่านี้เป็นมรดกของชาติ โดยครูศิลป์ของแผ่นดินไทย
 ยังคงวาดหวังไว้ว่า อยากให้คนรุ่นหลัง คนรุ่นใหม่ได้เรียนรู้
 และสืบทอดต่อไป ■

**ลวดลายเทคนิคที่ไทยนับ
 ไม่จำเป็นต้องอยู่เฉพาะภายในวัด
 เท่านั้น สามารถนำไปพัฒนาให้
 อยู่กับรูปทรงสิ่งของต่างๆ
 ที่ใช้ในชีวิตประจำวันได้**

สลักดู... งานดูโลหะของไทย

งานดูโลหะ หรือ **สลักดู** เป็นงานสร้างสรรค์เชิงช่าง
 หัตถศิลป์ ที่บรรจงสร้างลวดลายบนแผ่นโลหะและชิ้นงานรูปทรง
 ต่างๆ ความประณีตสวยงาม **ดูโลหะ** หรือสลักดู เป็นกรรมวิธี
 พิเศษที่ **ช่างดู** ต้องมีทักษะความชำนาญ มีเชิงช่างของแต่ละคน
 เพื่อสร้างผลงานให้เกิดความงดงาม มีคุณค่า และเป็นที่ยอมรับ
 ในฝีมือ เนื่องจากการทำงานกับโลหะนั้น มักเกิดความผิดพลาดขึ้น
 ได้ง่าย และแก้ไขยาก นิยมทำโดยใช้ ทองคำ เงิน และทองแดง เป็น
 วัสดุหลัก ส่วนอุปกรณ์และเครื่องมือที่ใช้ในการสร้างงาน ประกอบ
 ด้วย **แผ่นโลหะ** ที่นำมาสลักดู **แผ่นขัดแก้ว** สำหรับรองรับชิ้นงาน
 โลหะขณะสลักดู จะช่วยไม่ให้เสียรูปทรง

งานดูโลหะใน**ภาคเหนือ** (ล้านนา) นิยมใช้เทคนิคการสลัก
 ดูลอยตัวออกมาชัดเจนอย่างเช่นที่พบเห็นในกลุ่มบ้านวัวลายและ
 กลุ่มบ้านศรีสุพรรณ จังหวัดเชียงใหม่ สันนิษฐานว่ามีต้นแบบมา
 จากสายพม่า (เมียนมา) ส่วนของ **ภาคใต้** มีให้ชมมากที่จังหวัด
 นครศรีธรรมราช โดยได้รูปแบบมาจากสองสายคือช่างชาวจีนเขียงไ้
 ที่เข้ามาทำการค้า และสายช่างกรุงศรีอยุธยา เริ่มจากงานถมก่อน
 แล้วตามมาด้วยงานสลักดู

ภาคกลาง และ **ภาคอีสานเหนือ** ได้รับรูปแบบงาน
 มาจากช่างหลวงพระบาง สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว
 ที่ย้ายเข้ามาสู่สยามประเทศในช่วงต้นกรุงรัตนโกสินทร์ งานเชิง
 ช่างแบ่งเป็น 3 ระดับคือ หนึ่งช่างมหาดเล็กรักษาพระองค์ใกล้ชิด
 สองช่างหลวงตามท้องพระคลัง 12 แห่ง และสามช่างเชลย
 รูปลักษณะงานพบได้ทั่วไปตามวัดวาอารามและงานสถาปัตยกรรม
 ในภาคอีสาน **อีสานกลาง** จังหวัดหนองคายและจังหวัด
 นครพนมได้รับแรงงานมาจากช่างชาวลาวผู้สืบเชื้อสายมาจากกลุ่ม
 ทำเครื่องเงินและเครื่องทองรูปพรรณเวียงจันทน์ และ**อีสานใต้**
 แถบจังหวัดสุรินทร์ได้รับอิทธิพลทางวัฒนธรรมมาจากกัมพูชา
 ในการทำลูกประเก้อม ขณะที่จังหวัดอุบลราชธานีได้รับแรงงาน
 ที่หลากหลายมาจาก ช่างจีน ช่างลาวเชื้อสายจำปาสัก ช่างลาว
 หลวงพระบาง และช่างญวน (เวียดนาม)

Metal Embossing: Cross Cultural Crafts

Preservation of Thai-Cambodian-Indonesian Artistic Wisdom

Words Rosawan Hongsuwan Photos SACICT

Thai crafts are known around the globe for their exquisite, elaborate and distinctive styles. The crafts may well represent the Thai people in relating the story of civilisations and rich cultures of the land. They are also true reflection to the world on the Kingdom's wisdom. These crafts have carved a fine reputation for the country and the good image of the Thai people while bringing revenues to strengthen the economy. It serves to encourage further learning so that the knowledge is handed down to the next generation.

Ms. Saengrawee Singhawiboon, Manager of Product Development and Innovative Crafts Department, The SUPPORT Arts and Crafts International Centre of Thailand (Public Organization) or SACICT, says the embossed metalwork in Thailand is now relatively rare though embossed metalwork on water bowls, pedestal trays and photo frames and in wall art can still be explored at Wua Lai Street in Chiang Mai. Only a few craft communities of this kind have stood the test of time while

there are probably no more than 10 artisans practising this craft nationwide.

SACICT has therefore established guidelines for the revival and preservation of this precious craft through the Cross Cultural Crafts project, aiming to connect artisans with high skills and specific expertise with their counterparts in and around the region in order to form an ASEAN arts and crafts network. A regional platform of crafts, the project involves the exchanges and transfer of craft knowledge, particularly to young craftspeople.

โคมไฟ “ไตรส่องแสง”
“Tri Song Sang” lampshade.

ครูศิลป์ของแผ่นดินจากประเทศไทยและอีกสองชาติอาเซียนร่วมกันออกแบบผลิตภัณฑ์
Master Artisans from Thailand and two other ASEAN nations brainstorm and jointly create new products.

This year, SACICT organised the Cross Cultural Crafts project for the second time with cooperation from masters of embossed metalwork in three countries, namely Direk Sithikan, the Master Artisan of Thailand 2011; Mr. Dunadi, a master artisan and entrepreneur from Indonesia; and Ms. Ramaneth Heur, a master artisan from Cambodia. They met to exchange knowledge and jointly create and develop embossed metalwork, each piece having fused Thai-Cambodian-Indonesian arts to showcase the precious beauty of contemporary cross cultural crafts.

In addition, SACICT invited three Craftsmanship Descendants of 2015-2016 namely Mr. Nattawut Phonherm, Mrs. Phetcharat Jiewthong, and Mr. Angkan Uppanun, to participate in the event to exchange knowledge and study the techniques. This would allow them to create their crafts using a combination of the artistic knowledge from each country.

Ms. Saengrawee explains that the art of metal embossing in each ASEAN country is different.

Indonesia features patterns in non-human forms, such as vines and other flora in line with Islamic art, while Thailand and Cambodia highlight religious illustrations to express their reverence for Buddhism. However, the crafts differ in shape and form.

The knowledge exchanging trips between artisans of the three countries were designed to encourage participating artisans to come up with new knowledge and new product lines, build a new wave of popularity in metal embossing art, and lastly formulate a backup plan to use the art to deal with societal changes in the future. The project also anticipated the creation of new artistic prototypes to serve market demands and the development of a network among artisans, communities, and designers, not just in Thailand, but in the whole ASEAN bloc.

(ขวามือ) งานสลักลายรูปทรงของไทยทำลวดลายใบไม้ และดอกไม้ตามแบบยอกยาศ์การ์ต้า
(ขวาล่าง) ศิลปะและวัฒนธรรมของไทยและกัมพูชาหลอมรวม เป็นสวยงามสมชดุลลวดลายแบบชาวผสมผสานลวดลายของไทย
(Top Right) Thai engraving plate with Indonesian floral designs
(Bottom Right) Thai and Cambodian lady in Javanese attire.

โคมไฟตั้งโต๊ะ ลายดอกพ่ายและดอกพุดตาล แนวคิดจากชิ้นงานร่วมสมัยของอินโดนีเซีย
Indonesian - inspired table lamp, featuring "Dok Pai" and "Dok Pudtarn" motifs.

Thailand's classical patterns should not be confined within temple walls but could be on all things surrounding us.

After the trips, the Master Artisan of Thailand and the Craftsmanship Descendants developed a bunch of new artistic ideas. These master artisans shared the insights with their counterparts and found new patterns from other countries which sparked their imagination. They also learnt that Thailand's classical patterns should not be confined within temple walls but could be on all things surrounding us. It also dawned on them that modern business administration system and marketing were extremely important for the endurance of arts and crafts – as seen in the case of Indonesia's embossed metal crafts which are enjoying success as national export and popularity as national craft.

Cambodia, meanwhile, has a great number of craftsmen willing to carry on with their predecessors' craft heritage. And the use of copper can help reduce the cost of raw materials in embossed metal crafts, making the price of their products very competitive.

"Thailand is witnessing the shortage of craftspeople in this area, and this project would be the ideal answer. It is beneficial to our country as we may adopt the knowledge and adapt it to suit our own communities," Ms. Saengrawee concludes, explaining that Thailand's metal embossing art has been passed on through generations. It is considered important to educate the general public about its cultural value, so that they will want to preserve these handicrafts as the national heritage. ■

Embossing Art ... a genuinely Thai art

Metal embossing is an artisanal creative art in which an artisan makes embossed patterns on metal sheets or shaped products. Artisans who make embossed patterns must have exceptionally high skills if they are to make beautiful and valuable products, as there is little or no room for mistakes in this craft. Popular raw materials for embossing are gold, silver, and copper. The relevant instruments are a metal sheet and a firm supporting sheet to prevent deformation of the metal sheet.

Embossed metal crafts in the North of Thailand are often associated with clearly embossed patterns as seen in the Wua Lai and Sri Suphan artisanal groups in Chiang Mai. These are believed to derive from ancient Burma. In the South, embossed metal craft has two origins – Chinese merchants from Shanghai, and artisans from the Central Plains of the Ayutthaya period.

Embossed metal crafts in the Central Region and in the Upper Northeast where the knowledge passed down from families of artisans who migrated from Luang Prabang, the ancient capital of Lane Xang Kingdom to Siam during the early Rattanakosin period. The work of these artisans are classified into three categories – Royal Palace artisan class, licensed city artisan class, and prisoner-of-war artisan class.

Most embossed metal works found in Nong Khai and Nakhon Phanom provinces were made by the successors of silversmiths and goldsmiths from Vientiane. The works in Surin in the lower Isan region were made by successors of silver bead makers from the ancient Khmer empire while those found in Ubon Ratchathani were mostly made by descendants of artisans of various origins – China, Champassak and Luang Prabang in Laos, and those from Annam (present-day Vietnam).

จาก 2 เป็น 4... เราไม่หยุดแค่นี้ แต่มุ่งมั่นเดินหน้าเพื่อหัตถกรรมไทย

“เราจะเดินหน้า คัดสรรงานหัตถศิลป์ อัตลักษณ์ไทย ดีไซน์เด่น เตรียมเข้าจัดจำหน่ายที่จะขยายเพิ่มอีก 2 แห่ง ณ สนามบินนานาชาติภูเก็ต และศูนย์การค้า Central Embassy ในช่วงปลายปีนี้ หวังดึงกำลังซื้อลูกค้าต่างชาติ เพื่อกระจายรายได้สู่กลุ่มงานหัตถกรรมไทย” นางอัมพวัน พิชาลัย ผู้อำนวยการศูนย์ส่งเสริมศิลปาชีพระหว่างประเทศ ประกาศชัดเมื่อเร็วๆ นี้

นางอัมพวัน เปิดเผยว่า ปัจจุบัน ศ.ศ.ป. มีจุดจำหน่ายงานศิลปหัตถกรรมไว้สำหรับบริการนักท่องเที่ยวชาวไทยและชาวต่างชาติอยู่แล้ว 2 จุด คือ อาคารศาลาพระมิ่งมงคล อันเป็นที่ทำการของ ศ.ศ.ป. ที่ อ.บางไทร จ.พระนครศรีอยุธยา และบริเวณอาคารผู้โดยสารขาออกท่าอากาศยานนานาชาติสุวรรณภูมิ สำหรับในปีนี้ ศ.ศ.ป. ได้มีการทำงานที่เป็นเชิงรุกมากขึ้น เพื่อสนับสนุนและส่งเสริมผลิตภัณฑ์ศิลปหัตถกรรมไทยให้สามารถออกสู่ตลาดทั้งในและต่างประเทศ โดยการแสวงหาความร่วมมือกับพันธมิตรทางธุรกิจ ในการเพิ่มช่องทางการจัดจำหน่ายผลิตภัณฑ์ งานศิลปหัตถกรรม ให้สามารถเข้าถึงกลุ่มลูกค้าได้กว้างขวางยิ่งขึ้น

ผลิตภัณฑ์ศิลปหัตถกรรมที่ ศ.ศ.ป. ได้คัดสรรมาเพื่อจำหน่ายในจุดจำหน่ายทั้ง 2 แห่งนี้ ล้วนเป็นผลงานจากฝีมือครุศิลป์ของแผ่นดิน ครูช่างศิลปหัตถกรรม ทายาทช่างศิลปหัตถกรรม และสมาชิกของ SACICT ซึ่งมีความหลากหลาย ทั้งในรูปของของขวัญของที่ระลึก ของใช้ ของตกแต่งบ้าน สินค้าแฟชั่น เครื่องประดับและอื่นๆ ที่ล้วนมีคุณภาพ รูปแบบร่วมสมัย ดีไซน์สวยงาม และมีเอกลักษณ์ เหมาะแก่การนำกลับไปเป็นของฝากได้เป็นอย่างดี

“อยากให้ทุกท่านมาร่วมกันสนับสนุนงานฝีมือคนไทย สร้างรายได้ให้แก่ชุมชนและผู้ผลิตงานศิลปหัตถกรรมเพื่อจะได้เป็นกำลังใจในการที่จะสร้างสรรค์และสืบต่อด้านศิลปหัตถกรรมให้คงอยู่ต่อไปอย่างยั่งยืน” นางอัมพวัน กล่าว

ผู้สนใจสามารถสอบถามข้อมูลเพิ่มเติมได้ที่ โทร 1289 หรือ www.sacict.or.th, facebook.com/sacict ■

From 2 to 4 and Still Counting... All for Thai Crafts

“We are forging ahead. We select the best crafts – each one featuring Thai identity and outstanding design, ready to offer year-end shoppers at our brand-new boutiques at Phuket International Airport down south and the Central Embassy, Bangkok. We hope to attract international customers and generate greater income for SACICT members,” announced Mrs. Amparwon Pichalai, CEO of The SUPPORT Arts and Crafts International Centre of Thailand (Public Organization) or SACICT.

According to the CEO, SACICT currently operates two sales points catering to Thai and foreign shoppers, one at its headquarters at Bangsai, Ayutthaya; and another at Suvarnabhumi International Airport. SACICT has since the beginning of this year been playing a proactive role in driving Thai arts and crafts onto both domestic and global markets. Through collaboration with business

strategic partners, SACICT has been able to access wider consumer base.

The merchandise is a selection of finest craftwork created by Master Artisans of Thailand, Master Craftsmen, and Craftsmanship Descendants practicing various artistic disciplines. The diverse lines include gifts, souvenirs, home decorative items, fashion accessories, jewelries and many more. Ideal gifts for loved ones, these iconic works come in high quality, contemporary designs and fine functionality.

“I wish to encourage everyone to support our artisans. Your patronage will go a long way – good income for the community, great moral support for the craftsmen, and above all, contribution towards conservation of our craft heritage,” said the CEO.

Interested parties may call 1289 or click to www.sacict.or.th, facebook.com/sacict ■

SACICT สืบสานงานศิลปหัตถกรรมไทย จากน้ำพระราชหฤทัยของในหลวง

ศูนย์ส่งเสริมศิลปาชีพระหว่างประเทศ (องค์การมหาชน) หรือ ศ.ศ.ป. น้อมนำพระบรมราโชวาทในพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มาเป็นแนวทางดำเนินงานเพื่อให้ชุมชนกินดีอยู่ดี มีการเชื่อมโยงในชุมชนและเพิ่มขีดความสามารถให้กับผู้ผลิตงานหัตถศิลป์ โดยได้รวบรวมผลงานที่เกิดจากโครงการพัฒนาผลิตภัณฑ์ศิลปหัตถกรรมไทยไปนำเสนอในงาน Creative Thailand 2016 เมื่อเร็ว ๆ นี้

นางอัมพวัน พิชาลัย ผู้อำนวยการ ศ.ศ.ป. กล่าวว่า ภายในงาน Creative Thailand 2016 ซึ่งจัดคู่ขนานกับงาน BIG+BIH October 2016 นั้น SACICT ได้นำผลิตภัณฑ์จาก 4 โครงการมาจัดทำเป็นนิทรรศการยิ่งใหญ่ภายใต้ธีม Creative Economy in Culture by SACICT ได้แก่โครงการพัฒนาศิลปหัตถกรรมเพื่อความยั่งยืน หรือ Sustainable Crafts โครงการพัฒนาผลิตภัณฑ์ศิลปหัตถกรรม

ในวัฒนธรรมร่วม หรือ Cross Cultural Crafts โครงการ SACICT Craft Trend 2017 และโครงการ LUX by SACICT

ผลิตภัณฑ์จากโครงการ Sustainable Crafts เป็นการจัดแสดงผลิตภัณฑ์จากชุมชนที่มุ่งเน้นความพอเพียง และการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม ผลิตภัณฑ์จากโครงการ Cross Cultural Crafts ในปีที่สอง เน้นการพัฒนางานคุณโลหะที่กำลังจะสูญหาย ผลิตภัณฑ์จากโครงการ SACICT Craft Trend 2017 เน้นการศึกษาแนวโน้มนวัตกรรมและการเปลี่ยนแปลงงานศิลปหัตถกรรมตามยุคสมัย เพื่อให้ช่างศิลปหัตถกรรมของไทยสามารถผลิตชิ้นงานได้ตรงกับความต้องการของตลาด ส่วนผลิตภัณฑ์จาก LUX by SACICT ชิ้นงานที่ได้รับเลือกไปจัดแสดงในงาน Maison & Objet 2016 ณ กรุงปารีส ประเทศฝรั่งเศส ■

SACICT Thai Crafts on the Path led by the King

The SUPPORT Arts and Crafts International Centre of Thailand (Public Organization), or SACICT, has followed His Majesty King Bhumibol Adulyadej's royal guidance in improving the quality of life of Thai people by interconnecting craft communities and developing the potential of craft producers. SACICT recently showcased some of its successful products in Creative Thailand 2016, an exciting event run parallel with BIG+BIH October 2016..

Mrs. Amparwon Pichalai, CEO of SACICT, said that the fruits of SACICT's development efforts had been showcased at Creative Thailand 2016. Selections of products from four projects were on display in the grand exhibition titled Creative Economy in Culture by SACICT.

The four projects are Sustainable Crafts, Cross Cultural Crafts, SACICT Craft Trend 2017, and LUX by SACICT.

Products from Sustainable Crafts project were from communities that adopted the principles of Sufficiency Economy and environmental conservation. Also on display were products from second year of Cross Cultural Crafts project including such dying arts and crafts like metal embossing. The display from SACICT Craft Trend 2017 focused on the research and forecast of design trends which served to educate Thai craft producers of the latest and future market trends. Last but definitely not least was LUX by SACICT showcase which featured the collection earlier unveiled at Maison & Object 2016 in Paris, France. ❖

MEMBERS' CORNER

LivingThai

วันนี้คุณสามารถอ่าน SACICT Living Thai ได้ที่ www.sacict.or.th ต้องการติชม หรือเสนอแนะ กรุณาส่งจดหมายหรือข้อเสนอแนะที่ กองบรรณาธิการ บริษัท พีเออร์ จำกัด 23/18 ซ.ร่วมฤดี ถ.เพลินจิต แขวงลุมพินี เขตปทุมวัน กรุงเทพฯ 10330 หรือ e-mail: sacict.thai@gmail.com ความคิดเห็นของคุณจะเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาปรับปรุงการจัดทำต่อไป เราขอจดหมายหรือข้อเสนอแนะที่ได้รับการจัดพิมพ์จะได้รับของที่ระลึกจาก SACICT

Interested readers may now enjoy SACICT Living Thai online at www.sacict.or.th and are welcome to send in suggestions and comments to: SACICT Living Thai, Editorial Department, Feature Co., Ltd., 23/18 Soi Ruam Rudee, Ploenchit Road, Lumpini, Pathumwan District, Bangkok 10330. Or e-mail to: sacict.thai@gmail.com.

ขอสวนสิทธิ์ในการคัดย่อหรือเรียบเรียงจดหมายจากสมาชิกเพื่อความกระชับและเหมาะสมในการพิมพ์

Those whose letters are selected for publication will receive a special gift as a token of appreciation. All letters are subject to editing at the editor's discretion.

Scan เพื่ออ่าน SACICT LivingThai ออนไลน์
Scan to read SACICT Living Thai online version.

อยากได้หนังสือ Living Thai ฉบับย้อนหลังแบบที่เป็นเล่มๆ ค่ะ ไม่ทราบว่าสามารถขอได้ที่ไหนคะ เคยตอบแบบสอบถามที่แนบมากับหนังสือ หลังจากนั้นก็ได้รับของที่ระลึกจาก ศ.ศ.ป. เป็นแสตมป์สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์มาชุดหนึ่ง เข้ากรอบผ้าไหมมาอย่างดี ขอขอบคุณมากนะคะ

สำหรับหนังสือถ้าจะให้ดี ก็ดีที่ไปรับจาก ททท. ไม่ค่อยทัน (ที่ทำงานอยู่แถวนั้น) หมดเร็วเหลือเกินต้องฝากให้คนรู้จักเก็บไว้ให้ ถ้าจะให้ชมก็ชมว่าเป็นหนังสือดีน่าสะสมเล่มหนึ่งเลยคะ เป็นกำลังใจให้นะคะ

วิลาวรรณ แสงธรรม

ประตุน้ำ กรุงเทพฯ

I would love to have back copies of Living Thai magazine. Do you know where and how I could get them? I once wrote to you, using the attached questionnaire. I later received a set of postage stamps depicting Her Majesty the Queen's portrait, nicely framed in Thai silk. I thank you for that. As for the magazine, my only complaint is that I usually pick it up at Tourism Authority of Thailand's headquarters but it's gone so fast that I often missed it. My comment is that it's a good magazine worth collecting. Cheers!

Wilawan Saengtham

Prathunam, Bangkok

สมัครสมาชิก APPLICATION FOR MEMBERSHIP

ชื่อ Name นามสกุล Surname

วัน/เดือน/ปีเกิด Date of Birth เพศ Gender ชาย Male หญิง Female

การศึกษา/Education:

ต่ำกว่าปริญญาตรี Less than Bachelor's Degree ปริญญาตรี Bachelor's Degree ปริญญาโท Master's Degree อื่นๆ Others

อาชีพ/Occupation:

พนักงานบริษัทเอกชน Private company employee ข้าราชการ/รัฐวิสาหกิจ Govt/State enterprise official

นักเรียน/นิสิต/นักศึกษา Student ร้านอาหาร/โรงแรม/ท่องเที่ยว Restaurant/Hotel/Travel Agent

อื่นๆ Others

รายละเอียดสำหรับการจัดส่งนิตยสาร DETAILS FOR MAGAZINE DELIVERY

สถานที่ที่พบ/ได้รับนิตยสาร Where you first came across SACICT Living Thai magazine

ผู้แนะนำให้ท่านสมัครเป็นสมาชิก Who (or what) prompted you to seek subscription

ชื่อ/Name

ที่อยู่/Address

โทรศัพท์ (บ้าน/ที่ทำงาน)/Tel. (Residence/Office)

โทรศัพท์ (มือถือ)/Tel. (Mobile)

อีเมล/E-mail

โดยยินดีเสียค่าใช้จ่ายในการจัดส่งรายปี (6 ฉบับ)
I agree to pay for one year's subscription (6 editions)
 ในประเทศ 300 บาท/Domestic 300 baht ต่างประเทศ 2,400 บาท/Overseas 2,400 baht

โอนเงินเข้าบัญชีออมทรัพย์ ชื่อบัญชี: พยงค์ กิ่งวานสุระ
ธนาคารไทยพาณิชย์ สาขาชิดลม เลขที่บัญชี 001-549715-3
 Payment via cheque/money transfer to:
Savings A/C Name: Payong Kungwansurah
Siam Commercial Bank, Chidlom Branch, Savings A/C No. 001-549715-3

กรุณาส่งใบสมัครสมาชิก พร้อมเอกสารการชำระเงินมาที่:
 ฝ่ายสมาชิกสัมพันธ์ นิตยสาร SACICT Living Thai 23/18 ซอยร่วมฤดี ถนนเพลินจิต
 แขวงลุมพินี เขตปทุมวัน กรุงเทพฯ 10330 หรือแฟกซ์ที่หมายเลข 0 2254 6839
 หรือทางอีเมล: sacict.thai@gmail.com สอบถามข้อมูลเพิ่มเติมหรือแนะนำ ตี ชมได้ที่
 ฝ่ายสมาชิกสัมพันธ์ นิตยสาร SACICT Living Thai โทรศัพท์ 0 2254 6898-9 ต่อ 60

Please mail your completed application form, along with proof of payment to:
SACICT Living Thai, Subscription Department, 23/18 Soi Ruam Rudee,
Ploenchit Road, Khwaeng Lumpini, Pathumwan District, Bangkok 10330
 or send by fax to 0 2254 6839 or by e-mail to: sacict.thai@gmail.com
 For enquiries and suggestions, please contact:
SACICT Living Thai, Subscription Department Tel. 0 2254 6898-9 ext. 60

แบบฟอร์มนี้สามารถถ่ายเอกสารได้/This application form may be photocopied.

หนังสือผมหายครับ อ่านแล้วลืมวางไว้บนโต๊ะหน้าห้อง ไปราชการสองวัน กลับมาหาไม่เจอแล้ว ถ้าเป็นหนังสือวางขายทั่วไป ก็ขอยอมควักกระเป๋าซื้อใหม่ แต่นี่หาซื้อไม่ได้ซะด้วย ผมได้มาเป็นฉบับที่สองแล้ว ฉบับแรกเพื่อนหยิบติดมือมาให้จากสนามบิน เล่มนี้ก็เลยบอกเพื่อนให้หยิบมาฝากอีก สงสัยต้องสมัครสมาชิกแล้วนะครับจะได้มีครบทุกเล่ม... ผมชอบ Living Thai ที่มีภาษาอังกฤษกับภาษาไทยให้เลือกอ่านในเล่มเดียวกัน เพราะปกติภาษาอังกฤษผมไม่ค่อยแข็งแรง แต่ก็พยายามเรียนเพิ่มอยู่ ได้อ่านหนังสือเล่มนี้ก็เลยเหมือนได้อ่านตำราภาษาอังกฤษแบบเพลินๆ และที่สำคัญศัพท์บางคำของงานหัตถกรรม ผมหาที่อื่นได้ยาก ขอบคุณนะครับที่ทำหนังสือดีๆ ให้อ่าน

สมศักดิ์ ซอ
Bangkok

I lost my recent copy of Living Thai. I forgot it on the table in front of my office and went away on official assignment for two days. When I came back it was gone. Should it be available at bookstore, I would have been willing to pay from my own pocket to buy the new one. This is the second time I've got a copy of this fine magazine. The first time I got it from this same friend who picked it up from the airport for me. Maybe it's time I signed up for membership so that I would have all the copies. I enjoy reading this magazine as it's bi-lingual. My English is not so good but I have been trying to improve. And with this magazine, I feel like taking a fun English course. Mind you, I can even find here some vocabularies in craft knowledge which I could not find anywhere else. Thank you for making such good reading materials.

Somsak Saw
กรุงเทพฯ

SACICT

The SUPPORT Arts and Crafts International Centre of Thailand
(Public Organization)

TODAY LIFE'S CRAFTS

หัตถศิลป์ของชีวิตปัจจุบัน

๘๘

**SACICT เชื่อว่าคุณค่า และความงดงามของหัตถศิลป์ไทย
สามารถประยุกต์ให้สอดคล้องกับวิถีชีวิตได้เสมอ
เราจะใช้ความคิดสร้างสรรค์เพิ่มคุณค่างานหัตถศิลป์
ให้ร่วมสมัยกับชีวิต และความต้องการปัจจุบัน**

**SACICT places confidence in the value and
elegance of Thai crafts that compliment today's
way of life. With creativity, we will enrich Thai crafts
to match present-day lifestyles.**

๙๙

ABOUT SACICT

ศ.ศ.ป. เป็น อยู่ คือ

ศูนย์ส่งเสริมศิลปาชีพระหว่างประเทศ (องค์การมหาชน) หรือ ศ.ศ.ป. มีชื่อภาษาอังกฤษว่า The SUPPORT Arts and Crafts International Centre of Thailand (Public Organization) "SACICT" (อ่านพ้องเสียงกับคำว่า "ศักดิ์สิทธิ์" ในภาษาไทย) จัดตั้งขึ้นเมื่อวันที่ 1 พฤศจิกายน 2546 เป็นหน่วยงาน ของรัฐภายใต้การกำกับดูแลของ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์ ซึ่งมีวัตถุประสงค์เพื่อ ส่งเสริมสนับสนุนให้มีการประกอบอาชีพผสมผสานเพื่อ สร้างผลิตภัณฑ์ศิลปหัตถกรรมพื้นบ้านตามโครงการส่งเสริม ศิลปาชีพในสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ และส่งเสริมสนับสนุนด้านการตลาดสำหรับผลิตภัณฑ์ ดังกล่าวทั้งในประเทศและต่างประเทศ

The SUPPORT Arts and Crafts International Centre of Thailand (Public Organization) or "SACICT" was established on 1st November, 2003 as an organization under the supervision of Minister of Commerce. Its main objective is to encourage the locals to have second incomes by making craft products for The Foundation for the Promotion of Supplementary Occupations and Related Techniques under the Royal Patronage of Her Majesty the Queen. Another objective is to assist in promotion and marketing the products among domestic and international markets.

VISION

วิสัยทัศน์

เป็นศูนย์รวมองค์ความรู้และอนุรักษ์สืบสานคุณค่า ศิลปหัตถกรรมไทย รวมทั้งต่อยอดเชิงพาณิชย์สู่สากล เพื่อให้ชุมชนกินดีอยู่ดีอย่างยั่งยืน

To be the centre of knowledge in Thai crafts, to preserve and inherit traditional Thai crafts, and to raise commercial values for sustainable communities.

MISSION

พันธกิจ

- เป็นศูนย์รวมองค์ความรู้และส่งเสริมการอนุรักษ์ งานศิลปหัตถกรรมไทย
- พัฒนาผลิตภัณฑ์ศิลปหัตถกรรมไทยให้เกิดความ ร่วมสมัยเพื่อต่อยอดเชิงพาณิชย์
- ส่งเสริมให้เกิดการเชื่อมโยง และเพิ่มขีดความสามารถ ให้กับผู้ผลิตงานศิลปหัตถกรรมไทย ให้มี Value Chain ที่เข้มแข็ง ทำให้เกิดการสร้างงาน สร้างรายได้ แก่ชุมชน อย่างทั่วถึงและยั่งยืน
- ส่งเสริมสนับสนุนด้านการตลาด สร้างค่านิยมในงานศิลป หัตถกรรมไทย ตลอดจนขยายช่องทางการจัดจำหน่าย ผ่านหน่วยงานเครือข่ายพันธมิตร และช่องทางอื่นๆ
- ปรับปรุงโครงสร้างการบริหารงาน และบุคลากรให้มี ประสิทธิภาพเพิ่มขึ้น

- To be the centre of knowledge in order to preserve Thai crafts.
- To develop traditional Thai craft products that meet present-day needs.
- To build a connection for Thai crafters and enhance their abilities with a strong value chain in order to create jobs and income for local communities.
- To promote and support marketing strategies, and expand distribution channels through the organization's networks as well as others.
- To improve the management structure and enhance efficiency.

THE ART OF GIVING

การให้คือสิ่งมีค่า ของขวัญที่เลือกสรรคือสิ่งที่ผู้ให้และผู้รับ ได้รับความสุขร่วมกัน ในทุกช่วงเวลาของการแสดงความยินดีหรือทุกช่วงเวลาของการคิดถึงใคร ของใช้ ของตกแต่งสวยงาม จึงเป็นคุณค่าที่ควรคู่และเลือกสรรมาจากใจ ภายใต้คอนเซ็ปต์ “Today Life's Crafts” งานหัตถศิลป์ของชีวิตปัจจุบัน

To give is to share. To give is to care. During this time of joy, happiness, and felicitations, this selection of valuable gifts and home decorative items designed by top designers under concept of “Today Life's Crafts”, deserve much to be given to loved ones.

ตะกร้าอเนกประสงค์ทรงกลม ลายหนามทุเรียน

Circular Durian Thorn-patterned Utility Basket

ขนาดเล็ก เส้นผ่าศูนย์กลาง/Small: Diameter 19 x 9 ซม./cm. ใบละ 462 บาท/baht a piece
ขนาดใหญ่ เส้นผ่าศูนย์กลาง/Large: Diameter 25 x 11 ซม./cm. ใบละ 605 บาท/baht a piece

ตะกร้าอเนกประสงค์สี่เหลี่ยม ลายหนามทุเรียน

Rectangular Durian Thorn-patterned Utility Basket

ขนาดเล็ก/Small: 15 x 25 x 9 ซม./cm. ใบละ 462 บาท/baht a piece
ขนาดใหญ่/Large: 17 x 27 x 10 ซม./cm. ใบละ 605 บาท/baht a piece

ชุดกาชาเซรามิก ตกแต่งด้วยย่านลิเภา

Yan Lipao Tea Set

กาชาชา ขนาด/Dimension: 11 x 10 ซม./cm.

แก้วชา ขนาด/Dimension: 7 x 6.5 ซม./cm. 4 ใบ

ชุดละ **1,890** บาท/baht per set

แก้วกาแฟเซรามิก ลวดลายเรขาคณิต สีน้ำเงิน-ขาว

Yutya Cup (Blue)

ขนาด/Dimension: 19.5 x 22 x 17.5 ซม./cm.

ชุดละ **1,571** บาท/baht per set

แก้วเซรามิกทรงสูง (สีน้ำเงิน-ขาว)

Tall Ceramic Goblet

ชุด 4 ใบ ขนาด 17.5 x 17.5 x 18 ซม./cm.

ราคา **2,100** บาท/baht per set

ชุด 2 ใบ ขนาด 17.5 x 17.5 x 18 ซม./cm.

ราคา **1,100** บาท/baht per set

แก้วกาแฟเซรามิก ลวดลายเรขาคณิต สีทอง

Yutya Cup (Gold)

ขนาด/Dimension: 19.5 x 22 x 17.5 ซม./cm.

ชุดละ **3,276** บาท/baht per set

ชุดกาชาเซรามิกทรงรี พร้อมด้วยสองใบในกล่องไม้

Ceramic Tea Set with Two Cups in Wooden Box

ขนาด/Dimension: 14 x 10 ซม./cm. ชุดละ **1,968** บาท/baht per set

ชุดอุปกรณ์บนโต๊ะรับประทานอาหาร (ผ้าเช็ดปาก ผ้ารองจาน และผ้ารันเนอร์)
Table Cloth Set (napkin, place mat, table runner)

ชุดละ- 2,625 บาท/baht per set

ซองใส่พาสปอร์ตเตยปากหนับ

Sea Pandan Passport Case

ขนาด/Dimension: 2.5 x 25 x 14 ซม./cm.

ใบละ 550 บาท/baht a piece

กล่องอเนกประสงค์

Utility Box

ขนาด/Dimension: 11 x 11 x 7 ซม./cm. ใบละ 100 บาท/baht a piece

ขนาด/Dimension: 13 x 13 x 5 ซม./cm. ใบละ 150 บาท/baht a piece

ขนาด/Dimension: 16 x 16 x 9 ซม./cm. ใบละ 200 บาท/baht a piece

กล่องทิชชูเตยปากหนับทรงกลม

Circular Sea Pandan Tissue Box

ขนาด/Dimension: 11 x 11 x 13 ซม./cm.

ชุดละ 528 บาท/baht per set

สนใจสินค้า สามารถติดต่อได้ที่ / Interested buyers please contact

ศูนย์ส่งเสริมศิลปาชีพระหว่างประเทศ (องค์การมหาชน) หรือ ศ.ศ.ป.

โทร. 035 367 054-9 โทรสาร 035 367 051 สายด่วน 1289

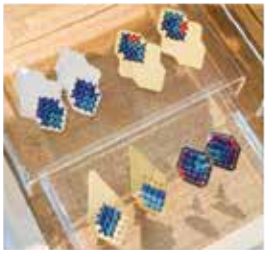
The SUPPORT Arts and Crafts International Centre of Thailand (Public Organization)

Tel : +66 (0) 35 367 054-9 Fax : +66 (0) 35 367 051 Call Centre 1289

www.sacict.or.th, facebook.com/sacict

" เริ่มต้นจากชี้ทาง...
สู่การสร้างรายได้ "

พบกับร้าน **SACICT** Concept ณ บริเวณ ชั้น 1 อาคารศาลาพระมิ่งมงคล

ศูนย์ส่งเสริมศิลปาชีพระหว่างประเทศ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา จัดแสดงและจำหน่ายผลิตภัณฑ์หัตถกรรม
ที่ **SACICT** พัฒนابนแนวคิดร่วมสมัย ร่วมกับสมาชิกหัตถกรรม จากทั่วประเทศ ภายใต้โครงการพัฒนาผลิตภัณฑ์
และศักยภาพสมาชิก กลุ่มครูศิลป์ของแผ่นดิน ครูช่างศิลปหัตถกรรม ทายาทช่างศิลปหัตถกรรม ชุมชนหัตถกรรม
กว่า 200 รายการ ได้แล้ววันนี้

แลรัก

"รัก" ไม่ใช่แค่ความรัก

แต่ยังเป็นต้นรัก ต้นรักที่มียางรัก

แล้วช่างและศิลปินนำยางรักมาสรรค์สร้างศิลปหัตถกรรมวิเศษ

จากอดีตจวบจนปัจจุบัน

นี่คือการชื่น ชม แล... "แลรัก"

จัดแสดงแล้วตั้งแต่ววันนี้

หอหัตถศิลป์ระหว่างประเทศ ชั้น 2

อาคารศาลาพระมิ่งมงคล

ศูนย์ส่งเสริมศิลปาชีพระหว่างประเทศ (องค์การมหาชน) อ.บางไทร จ.พระนครศรีอยุธยา
สอบถามเพิ่มเติม โทร.1289 (ฝ่ายบริหารหอหัตถกรรม) www.sacict.or.th

